

ที่มา : สำนักความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ กลุ่มงานข้อมูลข่าวสารระหว่างประเทศ

(สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) / กระทรวงการต่างประเทศ

สถานะข้อมูล ณ วันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๔

นำเข้าข้อมูลโดย กลุ่มงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

(สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร)

สหพันธรัฐรัสเซีย
(Russian Federation)

ข้อมูลทั่วไป

ที่ตั้ง

ตั้งอยู่ทั้งในทวีปเอเชียตอนเหนือและทวีปยุโรป มีเทือกเขาคอเคซัสเป็นพรมแดนธรรมชาติระหว่างทั้งสองทวีป พื้นที่ ๒ ใน ๓ ของรัสเซียอยู่ในทวีปเอเชีย และมีพรมแดนติดกับประเทศอาเซอร์ไบจาน จอร์เจีย เบลารุส จีน เอสโตเนีย ฟินแลนด์ คาซัคสถาน เกาหลีเหนือ ลัตเวีย ลิทัวเนีย มองโกเลีย นอร์เวย์ โปแลนด์ และยูเครน และมีพื้นที่ติดกับมหาสมุทรอาร์กติกและมหาสมุทรแปซิฟิกเหนือ

พื้นที่

๑๗,๐๙๘,๒๔๒ ตารางกิโลเมตร ซึ่งถือว่าใหญ่ที่สุดในโลก (ใหญ่กว่าประเทศไทยราว ๓๓ เท่า) โดยมีระยะทางจากด้านตะวันออกจรดตะวันตก ๙,๐๐๐ กิโลเมตร และจากด้านเหนือจรดใต้มีระยะทาง ๔,๐๐๐ กิโลเมตร

เมืองหลวง

กรุงมอสโก (Moscow)

ประชากร

๑๔๒,๑๒๒,๗๗๖ ล้านคน (กรกฎาคม ๒๕๖๑)

ภูมิอากาศ

มี ๔ ฤดู ได้แก่ ฤดูร้อน ฤดูใบไม้ร่วง ฤดูหนาว และฤดูใบไม้ผลิ โดยเนื่องจากเป็นประเทศที่มีขนาดใหญ่ ระดับอุณหภูมิจะแตกต่างกันตามพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ อุณหภูมิโดยเฉลี่ยทั้งปีของรัสเซียฝั่งยุโรปต่ำกว่า ๐ องศาเซลเซียส

วันชาติ

๑๒ มิถุนายน

ภาษาราชการ

ภาษารัสเซีย

ศาสนา	รัสเซียออร์ทอดอกซ์ ร้อยละ ๗๐ อิสลาม ร้อยละ ๕.๕ อื่น ๆ ร้อยละ ๒๔.๕
หน่วยเงินตรา	รูเบิล (Russian ruble) อัตราแลกเปลี่ยน ๑ รูเบิล เท่ากับประมาณ ๐.๔ บาท (ณ วันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๔)
ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP)	๑.๗ ล้านล้านเหรียญสหรัฐฯ (พ.ศ. ๒๕๖๒)
รายได้ต่อบุคคล (PPP)	๑๒,๘๔๒ เหรียญสหรัฐฯ (พ.ศ. ๒๕๖๒)
อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ	ร้อยละ ๑.๓๔ (พ.ศ. ๒๕๖๒)
อัตราการว่างงาน	ร้อยละ ๔.๖ (พ.ศ. ๒๕๖๒)

ข้อมูลสำคัญของสหพันธรัฐรัสเซีย :

- มีทุนสำรองระหว่างประเทศเป็นอันดับ ๕ ของโลก รองจากจีน ญี่ปุ่น สวิตเซอร์แลนด์ และซาอุดีอาระเบีย
- มีก๊าซธรรมชาติสำรองมากที่สุด โดยเป็นผู้ผลิตและผู้ส่งออกรายใหญ่ที่สุดของโลก และมีน้ำมันดิบสำรองมากเป็นอันดับ ๘ ของโลก โดยเป็นผู้ผลิตรายใหญ่อันดับ ๓ และเป็นผู้ส่งออกน้ำมันอันดับ ๒
- มีการพัฒนาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีระดับสูง โดยเฉพาะด้านเทคโนโลยีนิวเคลียร์ นาโนเทคโนโลยี เทคโนโลยีชีวภาพ เทคโนโลยีอวกาศ อุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร การแยกโลหะออกจากแร่และพลังงานหมุนเวียน ยุทธโรปกรณ์
- ริเริ่มจัดตั้งกลุ่มประเทศ BRICS (บราซิล รัสเซีย อินเดีย จีน และแอฟริกาใต้) เพื่อคานอำนาจกับสหรัฐฯ
- เข้าเป็นสมาชิก ACD เมื่อ เม.ย. ๒๕๔๘ / สมาชิก ASEM ในกลุ่ม Third Temporary Category เมื่อ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๓ / เข้าเป็นสมาชิก WTO อย่างเป็นทางการเมื่อปี ๒๕๕๕

ข้อมูลที่สำคัญ

- รัสเซียเป็นประเทศพัฒนาแล้วที่มีรายได้ปานกลาง
- รัสเซียพึ่งพาการส่งออกทรัพยากรธรรมชาติเป็นสำคัญจึงทำให้ระบบเศรษฐกิจของประเทศมีความอ่อนไหวต่อภาวะเศรษฐกิจโลกสูง
- เมื่อวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๘ รัสเซีย คาซัคสถาน เบลารุส และอาร์เมเนีย โดยระดับการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจเป็นสหภาพเศรษฐกิจยูเรเชีย (Eurasian Economic Union)
- เขาเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก เมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๕
- คาดว่ารัสเซียจะเป็นประเทศที่มีตลาดรถยนต์ที่ใหญ่ที่สุดในยุโรปในอีก ๓ ปข้างหน้า
- รัสเซียมีการใช้มาตรการห้ามนำเข้าสินค้าเกษตรจากสหรัฐอเมริกาและหลายประเทศในทวีปยุโรป และล่าสุดตุรกีจึงได้หันมานำเข้าสินค้าเกษตรและอาหารจากทวีปอเมริกาใต้และเอเชียแทน

ศักยภาพ/ความสัมพันธ์กับไทยในแง่มุมต่าง ๆ

- มีการจัดตั้งหอการค้าไทย – รัสเซียขึ้นอย่างเป็นทางการเมื่อปี ๒๕๔๘
- มีการจัดตั้งสภาธุรกิจไทย – รัสเซีย (Thailand – Russia Business Council: T-RBC) ขึ้นอย่างเป็นทางการเมื่อปี ๒๕๕๐ โดยมีสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยเป็นหน่วยงานกำกับดูแลกระบวนการทำงานต่าง ๆ
- ในปี ๒๕๕๙ รัสเซียเป็นประเทศคู่ค้าอันดับ ๑ ของไทยในกลุ่มเครือรัฐเอกราช (CIS) และเป็นคู่ค้าอันดับที่ ๓๓ ของไทยในตลาดโลก เป็นตลาดส่งออกอันดับที่ ๔๐ และแหล่งนำเข้าอันดับที่ ๒๖ ของไทยในตลาดโลก
- รัสเซียเป็นตลาดที่กำลังขยายตัวสำหรับการท่องเที่ยวของไทย และปัจจุบัน ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวอันดับ ๑ ในฤดูหนาวสำหรับคนรัสเซีย จำนวนนักท่องเที่ยวเดินทางไปไทยขยายตัวอย่างต่อเนื่อง

การเมืองการปกครอง

การเปลี่ยนแปลงการปกครองในรัสเซีย

ในปี ค.ศ. ๑๙๑๗ ซึ่งอยู่ระหว่างสงครามโลกครั้งที่ ๑ (ค.ศ. ๑๙๑๔ - ๑๙๑๘) ได้มีการปฏิวัติเพื่อเปลี่ยนแปลงการปกครองในรัสเซียโดยกลุ่มบอลเชวิกภายใต้การนำของนายวลาดีเมียร์ เลนิน ทำให้ระบบกษัตริย์ได้ถูกล้มล้างไป กลุ่มบอลเชวิกได้เข้ามาบริหารประเทศ และเปลี่ยนชื่อประเทศจากจักรวรรดิรัสเซีย (Russian Empire) เป็น Russian Soviet Federative Socialist Republic พร้อมทั้งใช้กำลังทางทหารเข้ายึดครองรัฐต่าง ๆ ในจักรวรรดิรัสเซียเดิม และได้จัดตั้งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต (Union of Soviet Socialist Republic : USSR) หรือสหภาพโซเวียต (Soviet Union) ขึ้นในปี ค.ศ. ๑๙๒๒ โดยมีสาธารณรัฐรัสเซียเป็นแกนนำ

สหภาพโซเวียตตกอยู่ภายใต้การบริหารของพรรคคอมมิวนิสต์ ซึ่งเน้นการบริหารและการวางแผนจากส่วนกลาง เป็นเวลายาวนานถึง ๖๙ ปี เป็นผลให้ชาวโซเวียตนับล้านคนเสียชีวิตจากการกวาดล้างผู้ที่ไม่เห็นด้วยทางการเมือง และจากภาวะทุพภิกขภัย นอกจากนี้ ยังมีประชาชนชาวโซเวียตราว ๒๐ ล้านคน เสียชีวิตในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ ๒ (ค.ศ. ๑๙๓๙ - ๑๙๔๕) และต่อมาในปี ค.ศ. ๑๙๔๙ โซเวียตได้เริ่มพัฒนาอาวุธนิวเคลียร์ของตนเอง

อย่างไรก็ดี ในระหว่างสงครามเย็น สหภาพโซเวียตให้ความสำคัญกับนโยบายแข่งขันกับสหรัฐอเมริกาเพื่อเป็นผู้นำด้านอุดมการณ์ทางการเมืองและการพัฒนาอาวุธ ส่งผลให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ลำบาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงทศวรรษที่ ๘๐ ทำให้ประชาชนและกลุ่มแรงงานออกมาเรียกร้องและต่อต้านรัฐบาลมากขึ้นและรุนแรงขึ้น แม้ว่านายมิกฮาอิล กอร์บาชอฟ ผู้นำพรรคคอมมิวนิสต์และประธานาธิบดีคนสุดท้ายของสหภาพโซเวียตจะพยายามกำหนดแผนการปฏิรูปต่าง ๆ ก็ไม่เป็นผลสำเร็จ จนกระทั่งนายกอร์บาชอฟ ตัดสินใจลาออกจากตำแหน่งประธานาธิบดีเมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๙๑ และสหภาพโซเวียตล่มสลายลงอย่างเป็นทางการในวันที่ ๒๖ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๙๑ โดยแยกออกเป็นประเทศทั้งสิ้น ๑๕ ประเทศ ในส่วนของสหภาพโซเวียตนั้นได้เปลี่ยนชื่อเป็นสหพันธรัฐรัสเซีย ต่อมาสหพันธรัฐรัสเซียและประเทศที่แตกตัวจากสหภาพโซเวียต อีก ๑๑ ประเทศ (ยกเว้นประเทศบอลติก ๓ ประเทศ ได้แก่ ลิทัวเนีย ลัตเวีย และเอสโตเนีย) ได้ร่วมกันจัดตั้งกลุ่มประเทศเครือรัฐเอกราช (Commonwealth of Independent States : CIS) มีสมาชิก ดังนี้ ๑. รัสเซีย ๒. ยูเครน ๓. อาร์เมเนีย ๔. เบลารุส ๕. จอร์เจีย ๖. มอลโดวา ๗. คาซัคสถาน ๘. อุซเบกิสถาน ๙. เติร์กเมนิสถาน ๑๐. คีร์กีซสถาน ๑๑. ทาจิกิสถาน ๑๒. อาเซอร์ไบจาน (ทั้งนี้ จอร์เจียได้ออกจากการเป็นประเทศสมาชิก CIS เมื่อเดือนสิงหาคม ๒๕๕๑ ภายหลังความขัดแย้งระหว่างจอร์เจียกับรัสเซียเหนือดินแดน South Ossetia)

ระบบการปกครองในปัจจุบัน

รูปแบบการปกครอง

สหพันธรัฐ ประกอบด้วยหน่วยการปกครอง ๘๕ หน่วยแบ่งเป็น ๒๒ สาธารณรัฐ (Republic) ๙ เขตการปกครอง (Krai) ๔๖ มณฑล (Oblast) ๓ นคร (Federal cities) ได้แก่ กรุงมอสโก นครเซนต์ปีเตอส์เบิร์ก และเซวาสโตโพล ๔ ภาคการปกครองตนเอง (Autonomous Okrug) และ ๑ มณฑลปกครองตนเอง (Autonomous Oblast) ปกครองระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภา ซึ่งประกอบด้วยสภาดูมา (Duma) และสภาสหพันธรัฐ

รัฐธรรมนูญ

ฉบับปัจจุบันเริ่มใช้เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๙๓ (พ.ศ. ๒๕๓๖) ประธานาธิบดี มีอำนาจในการบริหารประเทศอย่างสมบูรณ์ (มาจากการเลือกตั้งอยู่ในตำแหน่งวาระละ ๖ ปี และอยู่ในตำแหน่งได้ไม่เกิน

ประมุข

	๒ วาระติดกัน ทั้งนี้ การเลือกตั้งประธานาธิบดีครั้งล่าสุดมีขึ้นเมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๑)
ฝ่ายบริหาร	ประธานาธิบดีมีอำนาจแต่งตั้งนายกรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรี
ฝ่ายนิติบัญญัติ	การแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีต้องผ่านความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎร รัฐสภาประกอบด้วย ๒ สภา คือ สภาสูงหรือสภาสหพันธ์ (Council of the Federation) และสภาผู้แทนราษฎร หรือสภาดุม่า (The State Duma)
ฝ่ายตุลาการ	ศาลรัฐธรรมนูญ ศาลฎีกา ศาลสูงแห่งอนุญาโตตุลาการ โดยผู้พิพากษาต้องได้รับการแต่งตั้งจากสภาสูง โดยการเสนอแนะของประธานาธิบดี
ระบบพรรคการเมือง	เป็นระบบหลายพรรค ปัจจุบันพรรคการเมืองที่สำคัญ ได้แก่ พรรค United Russia พรรคคอมมิวนิสต์ (KPRF) พรรคเสรีประชาธิปไตย (LDPR) พรรค A Just Russia
ผู้นำสำคัญทางการเมือง	
ประธานาธิบดี	นายวลาดีเมียร์ ปูติน (H.E. Mr. Vladimir Vladimirovich Putin) (เข้ารับตำแหน่งอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๑)
นายกรัฐมนตรี	H.E. Mr. Mikhail Mishustin (ได้รับแต่งตั้ง เมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๓)
ประธานสภาผู้แทนราษฎร	H.E. Mr. Vyacheslav Volodin (ได้รับแต่งตั้งเมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๙)
ประธานสภาสหพันธ์รัฐ	H.E. Ms. Valentina Matvienko (ได้รับแต่งตั้งเมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๔)

ทุกหน่วยการปกครองของสหพันธ์รัฐที่นอกเหนือจากหน่วยงานจากรัฐบาลกลาง มีผู้บริหารของตัวเอง (เช่น ภูมิภาค, ผู้ว่าราชการหรือผู้นำ) มีสถานะนิติบัญญัติ (รัฐสภาภูมิภาค) และการพิจารณาคดี (รัฐธรรมนูญ (กฎบัตร) ศาล) ที่ถือเป็นแขนงของรัฐบาลกลาง หน่วยการปกครองมีรัฐธรรมนูญหรือกฎบัตรของตัวเอง รวมถึงมีกฎหมายของตัวเองที่นำไปใช้โดยรัฐสภาของภูมิภาค

ทุกหน่วยการปกครองของสหพันธ์รัฐจะมีตัวแทนจำนวน ๒ คน ในสภาสูงของรัสเซีย-สภาสหพันธ์

ในทุกความสัมพันธ์กับหน่วยงานของรัฐบาลกลาง ทุกๆหน่วยการปกครองของสหพันธ์รัฐมีความเท่าเทียมกัน

ทุกหน่วยการปกครองมีอำนาจการตัดสินใจสำหรับประเด็นต่างๆตามรัฐธรรมนูญระดับอำนาจของหน่วยการปกครอง

ทุกหน่วยการปกครองของสหพันธ์รัฐรัสเซียไม่มีสิทธิในการถอดถอนตัวเองจากการเป็นสมาชิกของสหพันธ์รัฐรัสเซีย

ความสัมพันธ์ระหว่างรัสเซียกับประเทศในเอเชีย - แปซิฟิก

โดยทั่วไปขึ้นอยู่กับสถานการณ์ความมั่นคงของโลกและภูมิภาคโดยตรง โดยที่แนวโน้มของพัฒนาการในโลกปัจจุบัน และประสบการณ์ของกรอบความร่วมมือในระดับภูมิภาค ทำให้รัสเซียจะต้องมีการหารือด้านความมั่นคงกับภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก แต่ขณะเดียวกันสถานการณ์ในภูมิภาคมีความสลับซับซ้อน ดังนั้น รัสเซียจะดำเนินการเรื่องนี้ทีละขั้นตอน โดยจะให้ความสำคัญเป็นพิเศษต่อการพัฒนาความร่วมมือระหว่างองค์กร ซึ่งจะต้องไม่เป็นการสร้าง bloc พันธมิตรทางทหารเพื่อต่อต้านผู้ใด แต่จะเป็นความร่วมมือเพื่อ

ป้องกันภัยคุกคามร่วมกัน โดยเฉพาะความร่วมมือด้านพลังงานกับอาเซียน รัสเซียได้เน้นเรื่องนี้ในทุกเวลาทุกโอกาส ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะว่ารัสเซียตระหนักดีว่าจำเป็นต้องกระจายตลาดพลังงานให้กว้างขวาง

เศรษฐกิจการค้า

ทรัพยากรธรรมชาติ	น้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ ถ่านหิน สินแร่ ป่าไม้
เกษตรกรรมที่สำคัญ	ธัญพืช หัวปัด เมล็ดทานตะวัน ผัก ผลไม้ เนื้อวัว ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากนม
อุตสาหกรรมที่สำคัญ	การทำเหมืองแร่อย่างครบวงจร ทั้งถ่านหิน น้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ เหล็ก และเคมีภัณฑ์ เครื่องบิน อุตสาหกรรมด้านอวกาศ อุปกรณ์การสื่อสาร และขนส่ง เรือ รถไฟ เครื่องมือทางการแพทย์ เครื่องจักรทางการเกษตร
สินค้าออกที่สำคัญ	น้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ โลหะ ไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้ เคมีภัณฑ์ อาวุธยุทโธปกรณ์
ประเทศที่ส่งสินค้าออก	เนเธอร์แลนด์ จีน เยอรมนี อิตาลี (พ.ศ. ๒๕๖๐)
สินค้าเข้าที่สำคัญ	เครื่องจักร ยานยนต์ ยา พลาสติก สินค้าโลหะกึ่งสำเร็จรูป เนื้อสัตว์ ผลไม้ และผลไม้แห้งเปลือกแข็ง อุปกรณ์ทางการแพทย์และอุปกรณ์เกี่ยวกับสายตา เหล็กและเหล็กกล้า
ประเทศที่นำสินค้าเข้า	จีน เยอรมนี สหรัฐฯ เบลารุส (พ.ศ. ๒๕๖๐)

๑. การเมือง

ในการเลือกตั้งประธานาธิบดีเมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๖๑ นาย วลาดีเมียร์ ปูติน ได้รับชัยชนะอย่างท่วมท้นอีกครั้งโดยได้รับเสียงสนับสนุนกว่าร้อยละ ๗๖ หมายความว่า ชาวรัสเซียมีความไว้วางใจในตัวนายปูตินที่จะนำประเทศรัสเซียพ้นจากความท้าทายด้านเศรษฐกิจและการต่างประเทศอีกครั้ง

นับตั้งแต่สมัยที่นาย วลาดีเมียร์ ปูตินได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีรัสเซียเมื่อปี ๒๕๔๓ จนถึงปัจจุบัน รัสเซียได้เสริมสร้างสถานะจนกลายเป็นประเทศมหาอำนาจอย่างน่าประทับใจ นำความภาคภูมิใจมาสู่ประชาชนชาวรัสเซีย นาย วลาดีเมียร์ ปูติน ได้ผนวกแหลมไครเมียเป็นดินแดนส่วนหนึ่งของรัสเซียเมื่อปี ๒๕๕๗ นำพารัสเซียพ้นฝ่าอุปสรรคด้านการทูตจากมาตรการคว่ำบาตรของฝ่ายตะวันตก และปฏิบัติยุทธศาสตร์กวาดล้างกลุ่มผู้ก่อการร้ายในซีเรีย ซึ่งช่วยยกระดับสถานะ ความแข็งแกร่งด้านการทหารของรัสเซีย พื้นที่อิทธิพลที่เข้มแข็งในภูมิภาคที่มีสถานะทางภูมิศาสตร์เชิงยุทธศาสตร์ เช่น ตะวันออกกลางและเอเชียกลาง เป็นต้น

ในสมัยของนาย วลาดีเมียร์ ปูติน ประเทศรัสเซียได้กลับมาเล่นเกมส์ภูมิศาสตร์การเมือง และพัฒนาเศรษฐกิจ ๒ ระดับที่มีการผสมผสานระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน ซึ่งช่วยให้รัสเซียสามารถรับมือกับวิกฤตการเงินเมื่อปี ๒๕๕๑ และมาตรการคว่ำบาตรด้านเศรษฐกิจจากฝ่ายตะวันตก จีดีพีของรัสเซียได้เพิ่มขึ้น ๒ เท่าในรอบ ๑๐ ปี เงินเดือน เงินบำนาญและโครงสร้างพื้นฐานได้พัฒนาอย่างเข้มแข็ง

ถึงแม้บรรลุผลงานที่น่าประทับใจ แต่ประเทศรัสเซียยังคงต้องเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ในด้านเศรษฐกิจและสังคมที่สะสมมานาน เศรษฐกิจมีการขยายตัวร้อยละ ๑.๕ เมื่อปี ๒๕๖๐ หลังจากลดลงร้อยละ ๐.๒ เมื่อปี ๒๕๕๙ ถึงกระนั้น การขยายตัวนี้ยังต่ำกว่าการขยายตัวเฉลี่ยของโลกคือร้อยละ ๓ รัสเซียยังคงพึ่งพาการขายน้ำมัน ก๊าซธรรมชาติเป็นหลัก นอกจากนี้ ชาวรัสเซียเกือบ ๒๐ ล้านคน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ ๑๔ ของประชากรทั้งหมดกำลังมีฐานะต่ำกว่าระดับยากจน ในการแถลงนโยบายต่อที่ประชุมรัฐสภารัสเซียเมื่อต้นเดือนมีนาคม ๒๕๖๑ นายวลาดีเมียร์ ปูติน ประธานาธิบดีได้ยืนยันว่า ความร่ำรวยของประชาชนและรายได้ที่

เหมาะสมของครอบครัวในรัสเซียก็คือปัจจัยพัฒนาหลัก นอกจากนี้ เรื่องคอร์ปชั่นก็เป็นอีกปัญหาที่รัฐบาลของประธานาธิบดี วลาดิมีร์ ปูตินต้องมีมาตรการแก้ไขอย่างเด็ดขาด เนื่องจากองค์การความโปร่งใสนานาชาติได้ระบุรัสเซียอยู่ในบัญชีรายชื่อ ๔๕ ประเทศที่มีดัชนีการคอร์ปชั่นสูงที่สุด

ในขณะเดียวกัน ประเทศรัสเซียยังไม่มีบรรยากาศการลงทุนที่น่าสนใจสำหรับนักลงทุน โดยในช่วงที่เป็นประธานาธิบดี ๒ สมัยแรก เศรษฐกิจรัสเซียมีการขยายตัวเนื่องจากอ้างอิงกับราคาพลังงานที่อยู่ในระดับสูง แต่เมื่อราคาพลังงานตก เศรษฐกิจรัสเซียก็ตกอยู่ภาวะซบเซา ดังนั้น การสร้างความหลากหลายของเศรษฐกิจและลงทุนให้แก่เศรษฐกิจโดยอาศัยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีโดยเฉพาะ “เทคโนโลยีอัจฉริยะและการประดิษฐ์คิดค้น” คือแนวทางที่ประธานาธิบดี ปูติน ได้ระบุในนโยบายที่แถลงต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๑ โดยเรียกร้องให้สร้างบรรยากาศที่มีความคิดสร้างสรรค์ในทุกด้านให้แก่ประชาชน มิฉะนั้นรัสเซียจะ “สูญเสียโอกาสในอนาคต”

นอกจากนั้น แรงกดดันจากประชาคมโลก คือ หนึ่งในปัญหาสำคัญที่นายปูติน ต้องเน้นแก้ไขในสมัยที่ ๔ ที่มีขึ้นในสภาวะการณ์ที่ความสัมพันธ์ระหว่างรัสเซียกับสหรัฐฯ และประเทศต่าง ๆ ในยุโรปมีความตึงเครียดอย่างต่อเนื่อง รวมถึงช่วงก่อนการเลือกตั้งที่เกิดเหตุอดีตสายลับชาวรัสเซียถูกวางยาพิษในอังกฤษก่อนหน้านี้ ในสมัยที่ ๓ นายวลาดิมีร์ ปูติน ประธานาธิบดีต้องนำพารัสเซียฝ่าการถูกคว่ำบาตรจากนานาชาติอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากการผนวกแหลมไครเมียเป็นดินแดนของรัสเซีย การที่รัสเซียแทรกแซงการปะทะในซีเรีย ได้นำไปสู่การเกิดสงครามที่รัสเซีย-สหรัฐฯ เป็นตัวแทนในสมรภูมิซีเรีย นอกจากนี้ ข้อสงสัยที่ว่ารัสเซียแทรกแซงการเลือกตั้งประธานาธิบดีสหรัฐฯ เมื่อปี ๒๕๕๙ ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างวอชิงตันกับมอสโกวัดก้าเข้าสู่ระดับต่ำที่สุดนับตั้งแต่หลังสงครามเย็น

สถานการณ์ทางเศรษฐกิจรัสเซียปี ๒๕๖๒

ภาพรวมเศรษฐกิจรัสเซียในไตรมาสแรกของปี ๒๕๖๒ มีภาพรวมที่ไม่ดีนัก เนื่องจากผลของการขึ้นภาษี VAT ทำให้อัตราเงินเฟ้อ เดือน ม.ค.-มี.ค. ๒๕๖๒ สูงถึงร้อยละ ๑.๘ และคาดว่าจะสูงถึงร้อยละ ๔.๗-๕.๒ ภายในสิ้นปีนี้

ในด้านเหตุการณ์ด้านเศรษฐกิจที่สำคัญของรัสเซียในช่วงไตรมาสแรกของปี ๒๕๖๒ มีดังนี้

๑. การจับกุมนาย Michael Calvey ชาวสหรัฐฯ ผู้ก่อตั้งบริษัท Baring Vostok หนึ่งในนักลงทุนต่างชาติที่มีชื่อเสียงในรัสเซีย ในข้อหาฉ้อโกงธนาคาร Vostochny Bank โดยการจับกุมนาย Calvey ส่งผลเชิงลบต่อบรรยากาศการลงทุนในรัสเซีย และหนังสือพิมพ์ Financial Times รายงานว่าเอกอัครราชทูตสหรัฐฯ ประจำรัสเซีย และบริษัทอเมริกันจะไม่เข้าร่วมการประชุม St. Petersburg International Economic Forum 2019 เนื่องจากสาเหตุดังกล่าว

๒. กระทรวงการคลังรัสเซียมีแผนลดค่าใช้จ่ายและเพิ่มรายได้ของรัฐบาล เพื่อนำงบประมาณไปใช้ดำเนินโครงการ National Projects จำนวน ๑๒ โครงการที่เป็น blueprint สำหรับการพัฒนาประเทศ โดยจะต้องใช้งบประมาณราว ๔.๐๖๕ แสนล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ซึ่งทั้งนักวิเคราะห์และประชาชนชาวรัสเซียต่างตั้งคำถามเกี่ยวกับที่มาของงบประมาณดังกล่าว และผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยในช่วงไตรมาสนี้ กระทรวงการคลังรัสเซียได้เสนอแผนการลดค่าใช้จ่ายรัฐบาลและเพิ่มรายได้รัฐบาล ได้แก่ (๑) การลดจำนวนข้าราชการลงร้อยละ ๑๐ จากที่ปัจจุบันมีข้าราชการมากกว่า ๒ ล้านคน ซึ่งหลายปีที่ผ่านมานายกรัฐมนตรีเมดเวเดฟพยายามลดจำนวนข้าราชการหลายครั้ง แต่ไม่ได้ผล (๒) การเพิ่มภาษีประเภทใหม่ ๆ โดยจะมีผลบังคับใช้ภายในปี ๒๕๖๔ อาทิ ภาษีกำจัดขยะ ภาษีนักท่องเที่ยว ภาษีสิ่งแวดล้อม ภาษีผู้ประกอบการโทรศัพท์มือถือ และภาษีการใช้ถนน นอกจากนี้ยังมีแผนจะเพิ่ม utilization fees เพื่อทดแทนรายได้ของรัฐบาลจากการลดภาษีนำเข้ารถยนต์อีกด้วย

๓. นาย Anton Siluanov รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และ นาย Maxim Oreshkin รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาเศรษฐกิจฯ วิจัยการวัดอัตรารายได้ที่แท้จริงของหน่วยงาน Russian Federal State Statistics (Rosstat) ว่าขาดประสิทธิภาพ โดย Rosstat รายงานว่าอัตรารายได้ที่แท้จริงของรัสเซียตกลงตั้งแต่ปี ๒๕๕๗ ขณะที่ค่าจ้างที่แท้จริงและการค้าปลีกเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ในเดือน มี.ค. ๒๕๖๒ Rosstat ยังรายงานว่า ร้อยละ ๗๙ ของครัวเรือนในรัสเซียประสบปัญหาทางการเงินบางอย่าง ทำให้มีการเรียกร้องให้ Rosstat ปรับวิธีการเก็บสถิติ

๔. ธนาคารกลางรัสเซียรายงานว่าการทำธุรกรรมทางการเงินที่น่าสงสัยในปี ๒๕๖๑ ส่วนมากเป็นการดำเนินธุรกรรมโดยบริษัทก่อสร้าง (ร้อยละ ๒๙) บริษัทธุรกิจบริการ (ร้อยละ ๒๑) บริษัทค้าปลีกและค้าส่ง (ร้อยละ ๑๖) และบริษัทผลิตสินค้าอุปโภคบริโภค (ร้อยละ ๑๖) โดยบริษัทเหล่านี้โยกย้ายเงินจากโครงการของรัฐบาล รัฐวิสาหกิจ หรือภาคอสังหาริมทรัพย์เข้าสู่ shady Economy

๕. บริษัท Ford ปิดโรงงานประกอบรถยนต์ในรัสเซีย ๒ โรงงานและย้ายออกจากรัสเซียเนื่องจากยอดขายที่ตกต่ำในตลาดรัสเซีย

นอกจากนี้ มีข้อคิดเห็นว่าเศรษฐกิจรัสเซียยังคงได้รับผลกระทบจากมาตรการคว่ำบาตรอย่างต่อเนื่อง โดยธนาคารกลางรัสเซียพยายามปกป้องเศรษฐกิจรัสเซียจากความท้าทายจากภายนอกและสานต่อแผนการพัฒนาประเทศ และคาดว่าจะรักษาอัตราดอกเบี้ย ๗.๗๕% ให้คงที่ต่อไป ส่วนแนวโน้มการส่งออกของไทยมายังรัสเซียในไตรมาสที่ ๒ ของปี ๒๕๖๒ มีแนวโน้มที่จะไม่ดีขึ้น เนื่องจากปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ (๑) ภาพรวมเศรษฐกิจรัสเซียที่ค่อนข้างชะลอตัว มีความเป็นไปได้สูงที่การนำเข้าสินค้าไทย อาทิ อาหารและเครื่องประดับ จะชะลอตัวอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากเป็นสินค้าฟุ่มเฟือย (๒) การปิดตัวโรงงาน Ford และแผนการเพิ่ม utilization fees ของรัฐบาลรัสเซียเพื่อทดแทนรายได้ของรัฐจากการลดภาษีนำเข้ารถยนต์ จะส่งผลกระทบต่อ การนำเข้ายานยนต์และชิ้นส่วนจากไทย ซึ่งถือเป็นอัตราส่วนถึง ๔๐% ของสินค้าส่งออกมาสู่รัสเซียในปี ๒๕๖๑

รัสเซียมีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ มีก๊าซธรรมชาติสำรองมากที่สุดในโลก มีถ่านหินสำรองมากเป็นอันดับ ๒ ของโลก มีน้ำมันดิบสำรองมากเป็นอันดับ ๘ ของโลก รัสเซียส่งออกน้ำมันและก๊าซธรรมชาติเป็นอันดับ ๑ ของโลก และเป็นประเทศที่ส่งออกเหล็กและอะลูมิเนียมในอันดับต้นๆ ของโลก อย่างไรก็ตาม การที่เศรษฐกิจรัสเซียพึ่งพาภาคการส่งออกน้ำมันและก๊าซธรรมชาติเป็นหลัก สร้างเป็นรายได้ประมาณครึ่งหนึ่งของประเทศ ทำให้เสี่ยงจะประสบปัญหาจากความผันผวนของราคาในตลาดโลก เช่นที่เกิดขึ้นเมื่อปี ๒๕๕๘ ต่อเนื่องในปี ๒๕๕๙ ซึ่งเป็นการซ้ำเติมภาวะเศรษฐกิจรัสเซียที่เข้าสู่ภาวะถดถอยจากมาตรการลงโทษเศรษฐกิจรัสเซียของประเทศตะวันตกจากกรณียูเครน ซึ่งดำเนินมาตั้งแต่ปี ๒๕๕๗ และมีการต่ออายุการคว่ำบาตรเป็นระยะมาตรการดังกล่าวส่งผลให้เงินรูเบิลของรัสเซียอ่อนค่าและผันผวนสูง และส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจภายในรัสเซียยังอยู่ในภาวะหดตัวต่อเนื่อง แม้ว่ารัสเซียยังมีทุนสำรองเงินตราและทองคำระหว่างประเทศสูง ดุลการค้าระหว่างประเทศเกินดุล และหนี้สาธารณะต่ำ

รัสเซียออกมาตรการตอบโต้มาตรการคว่ำบาตรของประเทศตะวันตกกรณียูเครนด้วยการห้ามการนำเข้าผัก ผลไม้ เนื้อวัว สัตว์ปีก ปลา นม และผลิตภัณฑ์นมจากสหภาพยุโรป (EU) สหรัฐฯ ออสเตรเลีย แคนาดา และนอร์เวย์ ตั้งแต่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๘ และประกาศต่ออายุการคว่ำบาตรต่อไปจนถึงปลายปี ๒๕๖๐ เมื่อ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๙ ขณะเดียวกันก็แสวงหาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในระดับระหว่างประเทศอย่างต่อเนื่อง อาทิ การผลักดันการจัดตั้งองค์กร/สถาบันทางเศรษฐกิจระดับโลกใหม่ที่รัสเซียและจีนมีบทบาทนำ เช่น สหภาพเศรษฐกิจยูเรเชีย (Eurasian Economic Union - EEU) ที่รัสเซียต้องการส่งเสริมให้ประเทศต่าง ๆ รวมทั้งในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จัดทำความตกลงเขตการค้าเสรี เช่น BRICS, SCO และ AIB เพื่อแข่งขันกับองค์กร/สถาบันที่ตะวันตกมีบทบาทนำ เช่น IMF, WB และ EBRD รวมถึงการเสนอให้ใช้เงินสกุลของแต่ละประเทศในการทำธุรกรรมเพื่อลดการครอบงำด้านเศรษฐกิจในโลกของสหรัฐฯ นอกจากนี้ รัสเซียยัง

พยายามร่วมมือกับประเทศผู้ผลิตและส่งออกน้ำมันเพื่อแก้ไขราคาน้ำมันในตลาดโลกตกต่ำ ด้วยการผลักดันการเจรจาเพื่อรักษาระดับปริมาณการผลิตน้ำมันให้สอดคล้องกับความต้องการและสถานการณ์ในตลาด เพื่อพยุงและรักษาราคาน้ำมันให้มีเสถียรภาพ

เมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๐ นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์ รองนายกรัฐมนตรี ได้ปาฐกถาพิเศษในการประชุมประจำปีของ Nikkei Forum ณ กรุงโตเกียวว่า สหพันธรัฐรัสเซียภายใต้การนำของนายวลาดีเมียร์ ปูติน ประธานาธิบดีรัสเซียตระหนักถึงความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและการค้าใหม่ของโลก ได้พยายามเสริมสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจทั้งภายในและระหว่างประเทศให้มีความมั่นคงมากยิ่งขึ้น เนื่องจากที่ผ่านมาระบบเศรษฐกิจของรัสเซียมักผูกโยงกับเศรษฐกิจของยุโรปและชาติตะวันตกอื่น ๆ ค่อนข้างมาก ทำให้เมื่อระบบเศรษฐกิจในยุโรปประสบภาวะชะงักงัน เศรษฐกิจของรัสเซียก็ประสบปัญหาตามไปด้วย

นายวลาดีเมียร์ ปูติน มองว่า วิธีการหนึ่งในการแก้ไขปัญหาคือ การดำเนินนโยบาย “หันหน้าตะวันออก” (Turn to the East) โดยมุ่งมาที่เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ด้วย เพราะเป็นกลุ่มประเทศที่มีความเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว อีกทั้งยังมีทรัพยากรทางธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ นอกจากนี้ นายวลาดีเมียร์ ปูติน ยังมโนนโยบายให้ความสำคัญและจัดให้ภูมิภาคตะวันออกไกล (Far Eastern) เป็นภูมิภาคที่ต้องพัฒนาลำดับแรก ๆ ของประเทศ โดยเฉพาะเมืองวลาดีวอสต็อก (Vladivostok) ซึ่งเป็นเมืองท่าเรือที่สำคัญของรัสเซีย มีพรมแดนติดกับประเทศจีน เกาหลีเหนือ เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น และสามารถเชื่อมต่อการขนส่งทางเรือไปยังท่าเรืออื่น ๆ ในเอเชียได้อีกด้วย

ดังนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจของรัสเซียตะวันออกและขยายความร่วมมือระหว่างประเทศในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกจากนโยบายดังกล่าว ประธานาธิบดีวลาดีเมียร์ ปูติน จึงได้ออกคำสั่งบริหารฉบับที่ ๒๕๐ เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๘ (Executive order of the President of the Russian Federation No. ๒๕๐ of May ๑๙, ๒๐๑๕) กำหนดให้มีการจัดประชุม Eastern Economic Forum (EEF) ที่ Far Eastern Federal University (FEFU) ณ เกาะรัสสกี (Russky Island) เมืองวลาดีวอสต็อกขึ้นทุกปี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

๑. เพื่อประสิทธิภาพของความเชื่อมโยงด้านการลงทุนระหว่างประเทศของนักธุรกิจชาวรัสเซียรวมทั้งหน่วยงานหรือฝ่ายอำนาจในระดับแห่งสหพันธรัฐภูมิภาคและท้องถิ่น

๒. ให้ผู้เชี่ยวชาญทุกฝ่ายได้ประเมินศักยภาพทางเศรษฐกิจของภาคตะวันออกไกลของรัสเซียยกระดับเพื่อการแข่งขันและการลงทุนของภูมิภาคทั้งในระดับรัสเซียและต่างประเทศ

๓. นำเสนอเงื่อนไขใหม่สำหรับการลงทุนและการทำธุรกิจโดยใช้วิธีการขั้นตอนพิเศษ ที่สร้างขึ้นสำหรับภาคตะวันออกไกลของรัสเซียเป็นดินแดนสำคัญของการพัฒนาท่าเรือเสรีของวลาดีวอสต็อก

โดยการประชุม EEF ได้จัดขึ้นครั้งแรกในระหว่างวันที่ ๓-๕ กันยายน ๒๕๕๘ ณ เกาะรัสสกี เมืองวลาดีวอสต็อก และครั้งที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๒-๓ กันยายน ๒๕๕๙ โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมกว่า ๓,๐๐๐ ราย จาก ๕๖ ประเทศ โดยเฉพาะจากญี่ปุ่น (๒๔๖ ราย) จีน (๒๒๗ ราย) และเกาหลีใต้ (๑๒๘ ราย) โดยรัสเซียได้เชิญประเทศสมาชิกอาเซียนเข้าร่วมการประชุมดังกล่าวด้วย ซึ่งผลจากการประชุมครั้งที่ ๒ มีความสำคัญอย่างมาก เนื่องจากทั้ง จีน ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้ ต่างสร้างความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างกัน เช่น ความร่วมมือด้าน Free Port ด้านการสาธารณสุข การประมง การสนับสนุนกองทุนด้านเกษตรกรรมระหว่างจีน-รัสเซีย (Agriculture Fund) การก่อสร้างสะพานพลังงานร่วมระหว่างรัสเซีย ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ และจีน สำหรับการประชุมครั้งที่ ๓ มีกำหนดจัดระหว่างวันที่ ๖-๗ กันยายน ๒๕๖๐

การทหาร รัสเซียเป็นมหาอำนาจด้านการทหารและมีคลังอาวุธนิวเคลียร์ (Arms Control Association ประเมินเมื่อ ส.ค. ๒๕๕๙ ว่ารัสเซียมีหัวรบนิวเคลียร์ประมาณ ๗,๓๐๐ ลูก) รัสเซียเริ่มปฏิรูปการทหารตั้งแต่ปลายปี ๒๕๕๑ ทั้งการบริหารจัดการกำลังพลด้วยการขึ้นเงินเดือนและเงินบำนาญเมื่อต้นปี ๒๕๕๕ เพื่อดึงดูดบุคลากร พร้อมกับพยายามลดการเกณฑ์ทหารเพื่อเพิ่มทหารอาชีพจัดสรรอาวุธยุทโธปกรณ์ใหม่เข้าประจำการในกองทัพตามแผนปรับปรุงภายในปี ๒๕๖๓ จัดซื้อรบอย่างสม่ำเสมอทั้งภายในและกับประเทศพันธมิตร รวมถึงการซื้อรบแบบฉับพลัน และพัฒนากองกำลังรบให้มีขนาดเล็กแต่มีประสิทธิภาพสูง รัสเซียประกาศหลักนิยมทางทหารใหม่เมื่อ ธ.ค. ๒๕๕๗ และหลักนิยมทางทะเลใหม่เมื่อปลาย ก.ค. ๒๕๕๘ และระบุว่า การรับสมาชิกใหม่ของเนโท โดยเฉพาะยูเครน จอร์เจีย และมอลโดวาเป็นภัยคุกคามอย่างยิ่งต่อรัสเซีย

ปัญหาด้านความมั่นคง

การก่อการร้าย โดยเฉพาะจากกลุ่ม Islamic State (IS) เป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงที่สำคัญของรัสเซีย เนื่องจาก

๑) ชาวรัสเซียเข้าร่วมรบให้กลุ่ม IS เพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่เป็นชาวเชเชนและดาเกสถาน ทางทหาร รัสเซียประเมินว่ามีชาวรัสเซียร่วมรบกับกลุ่ม IS ประมาณ ๒,๙๐๐ คน ทั้งเป็นนักรบและแกนนำระดับบัญชาการ ๒) กลุ่ม IS ตั้งคอเคซัสเป็นจังหวัดหนึ่งของการสถาปนารัฐอิสลามหลังจากกลุ่มมุสลิมนิยมความรุนแรงในสาธารณรัฐปกครองตนเองในคอเคซัสเหนือ ๔ แห่งของรัสเซีย ได้แก่ เชชเนีย ดาเกสถาน อินกูเชเตีย และคาบาร์ดีโน-บัลคาเรีย เผยแพร่คลิปวิดีโอเมื่อ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๘ ให้สัตยาบันภักดีต่อกลุ่ม IS และ ๓) กลุ่ม IS โฆษณาชวนเชื่อผ่านสื่อสังคมออนไลน์ภาษารัสเซียเพิ่มขึ้น มีการจัดตั้ง Furat Media เมื่อ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๘ เพื่อรวบรวมวิดีโอ ดวีตี ข้อความผ่าน Twitter, Facebook และ Accounts Tumblr โดยมุ่งเจาะเป้าหมายสมาชิกใหม่ที่ใช้ภาษารัสเซียในคอเคซัสเหนือและเอเชียกลาง นอกจากนี้ รัสเซียยังคงประสบปัญหาจากกลุ่มก่อการร้ายในคอเคซัสเหนือที่สำคัญคือ กลุ่ม Caucasus Emirate (CE) ซึ่งรัสเซียและสหรัฐฯ ขึ้นบัญชีเป็นกลุ่มก่อการร้ายสากล

รัสเซียกังวลว่ากลุ่ม IS และกลุ่ม CE จะก่อเหตุทั้งในห้วงปกติและห้วงเวลาที่รัสเซียเป็นเจ้าภาพจัดงานสำคัญ เช่น การแข่งขันฟุตบอลโลก ที่จะมีขึ้นในปี ๒๕๖๑ ทำให้รัสเซียมุ่งควบคุมการเคลื่อนไหวของกลุ่มป้องกันการก่อเหตุ และปราบปรามสมาชิกผู้จัดหาสมาชิกใหม่ และผู้ที่เดินทางกลับจากการร่วมรบทั้งที่เป็นชาวรัสเซียและเอเชียกลางที่อยู่ในรัสเซีย โดยรัสเซียจัดตั้ง National Guard เพื่อรับมือกับการก่อการร้าย และรักษาความสงบเรียบร้อยในประเทศเมื่อ เมษายน ๒๕๕๙ ซึ่งนักวิเคราะห์ทั้งในและต่างประเทศมองว่ากองกำลังดังกล่าวมีเป้าหมายแอบแฝงเพื่อปราบปรามนักเคลื่อนไหวทางการเมืองด้วย ทั้งนี้ การควบคุมและปราบปรามผู้ต้องสงสัยว่าเกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายและใช้ความรุนแรงในประเทศยิ่งเพิ่มกระแส ความเกลียดชังด้านเชื้อชาติในรัสเซีย โดยเฉพาะชาวมุสลิมในคอเคซัสเหนือ ซึ่งเป็นปัญหาที่ฝังรากลึกมายาวนานและเสี่ยงจะทวีความรุนแรงขึ้น ความขัดแย้งระหว่างรัสเซียกับชาติตะวันตกที่เป็นผลจากความกังวลการแทรกแซงทางการเมืองผ่านการสนับสนุน NGO เพื่อกระตุ้น Color Revolution และกรณียูเครนที่ส่งผลให้ความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองฝ่ายเสื่อมโทรมที่สุดนับแต่สิ้นสุดสงครามเย็น และเป็นอีกปัญหาความมั่นคงที่สำคัญของรัสเซีย โดยทั้งสองฝ่ายยังคงใช้มาตรการคว่ำบาตรตอบโต้ซึ่งกันและกัน ขณะเดียวกัน ก็มีการแสดงแสนยานุภาพทางทหารของทั้งสองฝ่าย รวมทั้งการเคลื่อนไหวทางทหารในหลายประเทศในยุโรปที่มีพรมแดนติดรัสเซีย จนส่งผลให้เกิดบรรยากาศสงครามเย็นในรูปแบบใหม่ โดยเฉพาะการช่วงชิงอิทธิพลในประเทศต่าง ๆ การแข่งขันสะสมอาวุธ และสงครามตัวแทนในจุดขัดแย้งต่างๆ ในโลก

นอกจากนี้ ยังมีจุดสุ่มเสี่ยงในยุโรปที่รัสเซียสามารถเข้าไปเกี่ยวข้องและอาจสั่นคลอนเสถียรภาพความมั่นคงในยุโรป และกระทบต่อความสัมพันธ์กับสหรัฐฯ ได้แก่ ลัตเวียและเอสโตเนีย (มีชนเชื้อ

สายรัสเซียอยู่กว่า ๒๕% ของประชากรทั้งหมด) ดินแดน Transdniestar เขตปกครองตนเองในทางพฤตินัยของมอลโดวา (รัสเซียให้การสนับสนุน) ดินแดน Nagorno-Karabakh ในอาเซอร์ไบจาน (รัฐบาลอาร์เมเนียสนับสนุน โดยอาร์เมเนียพึ่งพารัสเซียอย่างมาก ในด้านเศรษฐกิจและความมั่นคง) และดินแดนอับคาเซียและออสเซเตียใต้ (รัสเซียรับรองเอกราชแยกจากจอร์เจียเมื่อ สิงหาคม ๒๕๕๑) รัสเซียประกาศยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติ (National Security Strategy) ปี ๒๕๕๙ เมื่อ ธันวาคม ๒๕๕๘ เป็นการปรับปรุงยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติจากฉบับก่อนหน้าเมื่อปี ๒๕๕๒ โดยกำหนดประเด็นผลประโยชน์แห่งชาติและยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติ ที่รัสเซียให้ความสำคัญระหว่างปี ๒๕๕๙-๒๕๖๓ ครอบคลุมประเด็นภัยคุกคามในประเทศและต่างประเทศเป้าหมาย และมาตรการในการดำเนินการเพื่อให้บรรลุการพัฒนาอย่างมีเสถียรภาพในระยะยาวและเพิ่มพูนความมั่นคงแห่งชาติของรัสเซียสำหรับภัยคุกคามต่อความมั่นคงในประเทศ ที่รัสเซียระบุในยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติ ได้แก่ ๑) Color Revolution กลุ่มที่เป็นภัยคุกคามได้แก่ กลุ่มเคลื่อนไหวทางสังคมที่มีแนวคิดรุนแรง ใช้ความรู้สึกชาตินิยม และอุดมการณ์นิยมความรุนแรงทางศาสนา NGO ต่างชาติ และประชาชนที่บ่อนทำลายบูรณภาพแห่งดินแดนและสร้างภาวะไร้เสถียรภาพทางการเมืองให้รัสเซีย หน่วยข่าวกรองต่างชาติ กลุ่มก่อการร้ายและนิยมความรุนแรง และกลุ่มอาชญากรรม และ ๒) ภาวะเศรษฐกิจส่วนภัยคุกคามต่อความมั่นคงจากต่างประเทศมาจาก ๑) ความเสี่ยงจากประเทศที่มีอาวุธนิวเคลียร์ อาวุธเคมี และชีวภาพในครอบครอง ๒) การขยายการเคลื่อนไหวขององค์การสนธิสัญญาแอตแลนติกเหนือ (North Atlantic Treaty Organization - NATO) เข้าใกล้พรมแดนรัสเซีย ทั้งด้านกำลังพลและจำนวนยุทโธปกรณ์ ๓) วิกฤติยูเครน และ ๔) การทำสงครามข้อมูลข่าวสาร

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

มีองค์กรวิจัยทางวิทยาศาสตร์กว่า ๔,๐๐๐ แห่ง องค์กรหลักทางวิทยาศาสตร์ของรัสเซีย คือ สถาบันวิทยาศาสตร์และมีสถาบันวิจัยอื่น ๆ ในสังกัดอีกหลายร้อยแห่ง แยกตามสาขา เช่น คณิตศาสตร์ ฟิสิกส์ เคมี ชีววิทยา ดาราศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ประยุกต์ รัสเซียให้ความสำคัญอย่างมากกับการพัฒนาเทคโนโลยีระดับสูง เพื่อหวังเพิ่มรายได้จากการส่งออกเทคโนโลยีระดับสูงนอกเหนือจากการพึ่งพารายได้หลักจากการส่งออกด้านพลังงาน โดย นายกรัฐมนตรีดมิตรี เมดเวเดฟประกาศเมื่อมีนาคม ๒๕๕๓ จะสร้างศูนย์นวัตกรรมที่ Skolkovo ใกล้มอสโก เป็นแหล่งรวมธุรกิจเทคโนโลยีระดับสูง เทียบเท่า Silicon Valley ในมลรัฐแคลิฟอร์เนียของสหรัฐฯ ซึ่งเริ่มสร้างเมื่อปี ๒๕๕๕ สร้างแล้วเสร็จปี ๒๕๖๓

การคมนาคม

การคมนาคมขนส่งภายในประเทศ

ทางบก การขนส่งภายในประเทศกว่าร้อยละ ๔๐ ใช้การขนส่งทางรถไฟ เนื่องจากสามารถขนส่งสินค้าได้จำนวนมากต่อครั้ง และมีเส้นทางเข้าถึงพื้นที่ห่างไกลได้ดีกว่าการขนส่งโดยรถยนต์ซึ่งมีการจำกัดน้ำหนักสินค้า อีกทั้งสภาพถนนในพื้นที่บางแห่งยังไม่ดีนัก โดยมีเส้นทางรถไฟสายสำคัญดังนี้

-**Trans – Siberian Railway** เป็นเส้นทางรถไฟสายหลักของประเทศที่เชื่อมระหว่าง Moscow ซึ่งอยู่ทางตะวันตกของประเทศ ไปยังเมือง Vladivostok ซึ่งเป็นเมืองท่าสำคัญทางตะวันออกของประเทศ รวมระยะทาง ๙,๒๘๘ กิโลเมตร โดยใช้เวลาในการขนส่งรวม ๗ วัน ทั้งนี้ จาก Moscow มีทางรถไฟเชื่อมต่อไปยัง St. Petersburg ซึ่งเป็นเมืองท่าสำคัญทางตะวันตกเฉียงเหนือของประเทศ และทวีปยุโรปได้ด้วย อย่างไรก็ตาม การขนส่งสินค้าจากรัสเซียต่อไปยังยุโรปต้องเปลี่ยนขบวนรถไฟ เนื่องจากรางรถไฟของรัสเซียกว้างกว่ารางรถไฟของประเทศในยุโรป

-**Trans – Mongolian Railway** เป็นเส้นทางรถไฟที่เชื่อมระหว่าง Moscow ไปยังเมือง Manzhouli บริเวณชายแดนสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งสามารถเชื่อมต่อไปยังเมือง Harbin (มณฑลเฮย์หลงเจียงของสาธารณรัฐประชาชนจีน) และต่อไปยังกรุงปักกิ่ง เมืองหลวงของสาธารณรัฐประชาชนจีนได้

-**Trans – Manchurian Railway** เป็นเส้นทางรถไฟที่เชื่อมระหว่าง Moscow ไปยังมองโกเลียและเชื่อมต่อไปยังกรุงปักกิ่ง

ทางน้ำ รัสเซียมีทางออกสู่ทะเลดำทางด้านทิศตะวันตกและทิศใต้ของประเทศ และทางออกสู่มหาสมุทรแปซิฟิกทางทิศตะวันออกของประเทศ โดยมีเมืองท่าสำคัญ ดังนี้

- **เมือง St. Petersburg** ตั้งอยู่ทางตะวันตกเฉียงเหนือของประเทศ เป็นเมืองท่าที่ใหญ่ที่สุดในบริเวณชายฝั่งทะเลบอลติก โดยส่วนใหญ่จะขนส่งสินค้าไปยังทวีปอเมริกาเหนือและยุโรป

- **เมือง Novorossiysk** ตั้งอยู่ทางตะวันตกของประเทศ แถบทะเลดำ เป็นเมืองท่าที่ใหญ่และสำคัญที่สุดของรัสเซีย โดยสามารถขนส่งสินค้าไปยังประเทศต่างๆ ทั่วโลกได้ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสินค้าประเภทธัญพืช

- **เมือง Vladivostok** ตั้งอยู่ทางตะวันออกของประเทศ ติดกับมหาสมุทรแปซิฟิก เป็นเมืองท่าที่มีความทันสมัย มีคลังสินค้าที่ได้มาตรฐาน และสามารถขนถ่ายตู้คอนเทนเนอร์จากท่าเรือไปยังสถานีรถไฟเพื่อส่งสินค้าต่อไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ และมองโกเลีย เป็นหลัก

- **เมือง Nakhodka** ตั้งอยู่ทางตะวันออกของประเทศ เป็นเมืองท่าที่มีความทันสมัยและมีบริการขนส่งสินค้าทางรถไฟ โดยส่วนใหญ่เป็นเส้นทางขนส่งสินค้าของออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ญี่ปุ่น จีน อินเดีย ไทย และประเทศอื่นๆ ในแถบเอเชีย

ทางอากาศ ท่าอากาศยานสำคัญ คือ Moscow - Sheremetyevo International Airport และ St. Petersburg - Pulkovo Airport โดยมีเที่ยวบินระหว่างประเทศเชื่อมไปยังประเทศต่างๆ ทั่วโลก และมีเที่ยวบินในประเทศเชื่อมต่อไปยังเมืองท่าสำคัญของรัสเซียหลายแห่ง

เส้นทางขนส่งสินค้าจากไทยไปรัสเซีย สินค้าจากประเทศไทยส่วนใหญ่จะขนส่งไปรัสเซียโดยทางเรือ ซึ่งมีหลายเส้นทางให้เลือก บางเส้นทางอาจขนส่งไปขึ้นที่ท่าเรือของรัสเซียโดยตรง ขณะที่บางเส้นทางอาจขึ้นที่ท่าเรือของประเทศอื่นก่อน หลังจากนั้นจึงขนส่งทางบกเข้าไปยังรัสเซียอีกต่อ และเนื่องจากรัสเซียเป็นประเทศที่กว้างใหญ่มาก ดังนั้นจึงต้องเลือกว่าจะขนส่งสินค้าเข้าไปประเทศรัสเซียทางตะวันตกหรือทางตะวันออกของประเทศ ทั้งนี้ ย่อมขึ้นอยู่กับเมืองปลายทางของสินค้านั้นๆ

แผนพัฒนา Digital Economy ของรัสเซีย

แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล

รัสเซียได้ออกนโยบายเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจสาขาดิจิทัล เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของประชาชนที่เป็นแรงงานฝีมือ และสร้างตลาดสำหรับสินค้าและบริการดังกล่าวในรัสเซีย หนึ่งในกลไกหลักคือการดำเนินการตามแผนพัฒนา Digital Economy ของรัสเซียกำหนดเป้าหมายการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลถึงปี ค.ศ. ๒๐๒๔ ซึ่งจะเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของรัสเซีย ตามข้อมูลของกระทรวงการสื่อสารรัสเซีย รัสเซียมีส่วนบุคคลากรที่มีศักยภาพด้านเทคโนโลยีดิจิทัลมากกว่าหลายประเทศในสหภาพยุโรป รวมทั้ง ตุรกี เม็กซิโกและบราซิล แต่การใช้เทคโนโลยีดังกล่าวเพื่อเพิ่มมูลค่าทางธุรกิจนั้นยังน้อยกว่าประเทศอื่นๆ อาทิ

สหภาพยุโรป สหรัฐฯ นิวซีแลนด์ ออสเตรเลีย และจีน ทำให้รัฐบาลรัสเซียได้พยายามสร้างปัจจัยต่างๆ เพื่อเสริมสร้างบรรยากาศการลงทุนและการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล ดังนี้

๑. พัฒนาระบบกฎหมายและจัดตั้งองค์กรเพื่อรองรับเทคโนโลยีและนวัตกรรมตลอดจนส่งเสริมการลงทุน รวมทั้งคุ้มครองบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยี

๒. ปฏิรูปการศึกษา พัฒนาบุคลากร สร้าง smart city และโครงสร้างหลักต่างๆ ที่เอื้อต่อการขยายตลาดเทคโนโลยีดิจิทัล รวมทั้งสร้างจุดเชื่อมโยงระหว่างผู้ผลิตและผู้ใช้เทคโนโลยี

๓. การส่งเสริมงานวิจัยและนวัตกรรม สร้างเครือข่ายระหว่างสถาบันการศึกษาและเอกชนที่ต้องการเทคโนโลยีดิจิทัล

๔. การสร้างเครือข่ายความมั่นคงทางดิจิทัลในทุกระดับ ท้องถิ่น ประเทศและระหว่างประเทศ เพื่อเสริมบทบาทของรัสเซียในการรักษาเสถียรภาพในโลกไซเบอร์

๕. การเพิ่มบทบาทของรัฐบาลในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการให้บริการประชาชนฝ่ายเศรษฐกิจ

ความสัมพันธ์ไทย-รัสเซีย

ไทยและรัสเซียถือว่า การเสด็จประพาสรัสเซียของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (ระหว่าง ๓-๑๑ กรกฎาคม ๒๔๔๐) เป็นจุดเริ่มต้นของความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างกัน โดยวันสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างไทยกับรัสเซีย คือ ๓ กรกฎาคม ๒๔๔๐ อย่างไรก็ตาม ไทยกับรัสเซียยุติความสัมพันธ์ทางการทูตนับแต่ปี พ.ศ. ๒๔๖๐ เมื่อเกิดการปฏิวัติเพื่อเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์เป็นระบอบสังคมนิยม อย่างไรก็ตาม ทั้งสองประเทศได้ฟื้นฟูความสัมพันธ์ระหว่างกันอีกครั้งในปี พ.ศ. ๒๔๘๒ โดยสหภาพโซเวียตได้ส่งเอกอัครราชทูตคนแรกมาประจำการที่ประเทศไทยในปี พ.ศ. ๒๔๘๙ และไทยได้ส่งเอกอัครราชทูตคนแรกไปประจำการที่สหภาพโซเวียตในปี พ.ศ. ๒๔๙๐ ต่อมา เมื่อสหภาพโซเวียตได้สลายตัวลงในปี พ.ศ. ๒๕๓๔ รัสเซียได้เป็นผู้สืบทอดของสหภาพโซเวียตทั้งหมด จึงถือได้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับรัสเซียดำเนินต่อมาโดยไม่หยุดชะงัก

เอกอัครราชทูตสหพันธรัฐรัสเซียประจำประเทศไทย คือ นายเยฟกินี โทมินิน (H.E. Mr. Evgeny Tomikhin) นอกจากนี้ รัสเซียยังมีสถานกงสุลกิตติมศักดิ์ประจำเมืองพัทยา และจังหวัดภูเก็ต

นายธนาธิป อุบัติศฤงค์ ดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูตไทยประจำสหพันธรัฐรัสเซีย นอกจากนี้ กงสุลกิตติมศักดิ์ไทยในสหพันธรัฐรัสเซียมี Mr. Yuri Valentinovich Kovalchug เป็นกงสุลใหญ่ กิตติมศักดิ์ประจำนครเซนต์ปีเตอส์เบิร์ก ทั้งนี้ ได้มีการจัดฉลองครบรอบ ๑๒๐ ปีของสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างกันในปี ๒๕๖๐ ที่กรุงเทพฯ มอสโก และเซนต์ปีเตอส์เบิร์ก สำหรับการเยือนไทยอย่างเป็นทางการของประธานาธิบดีปูติน ในฐานะพระราชอาคันตุกะของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๔๖ ได้ยกระดับความสัมพันธ์เป็นหุ้นส่วนกัน และเมื่อปี ๒๕๕๐ รัฐบาลทั้งสองประเทศร่วมกันจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อฉลองโอกาสครบรอบ ๑๐๐ ปีความสัมพันธ์ไทย-รัสเซีย โดยสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เสด็จฯ เยือนรัสเซียอย่างเป็นทางการในฐานะผู้แทนพระองค์พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร (State Visit) ระหว่าง ๒-๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๐ เพื่อร่วมฉลองโอกาสดังกล่าว นอกจากนี้ นายดมิตรี เมดเวเดฟ นายกรัฐมนตรีรัสเซีย เยือนไทยระหว่าง ๗-๘ เมษายน

๒๕๕๘ และ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีเยือนรัสเซียอย่างเป็นทางการ ระหว่าง ๑๗-๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๙ เป็นการเยือนรัสเซียของผู้นำระดับนายกรัฐมนตรีของไทยครั้งแรกในรอบ ๑๑ ปี และเข้าร่วมการประชุมสุดยอดอาเซียน-รัสเซียสมัยพิเศษ (ASEAN-Russia Commemorative Summit) ที่โซซีระหว่างวันที่ ๑๙-๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ในระหว่างการเยือนมีการลงนามในความตกลงทั้งสิ้น ๑๔ ฉบับ เป็นความตกลงของภาครัฐ ๖ ฉบับ และความตกลงของภาคเอกชน ๘ ฉบับ ประกอบด้วย ด้านการทหาร เกษตร ประมง พลังงาน ธุรกิจการเงิน และ SME นอกจากนี้ สวทช. และ ศูนย์นวัตกรรม Skolkovo ได้ลงนามความตกลงด้าน Startup อีกหนึ่งฉบับ

ที่ผ่านมาไทยและรัสเซียจัดตั้งกลไกการหารือที่จัดขึ้นเป็นประจำหลายกลไก อาทิ การประชุมคณะกรรมการร่วมว่าด้วยความร่วมมือทวิภาคี (JC) ไทย-รัสเซีย โดยล่าสุดจัดเป็นครั้งที่ ๘ ที่กรุงเทพฯ ในปี ๒๕๖๐ การประชุมคณะกรรมการว่าด้วยความร่วมมือทางการเกษตรไทย-รัสเซีย ครั้งที่ ๒ ที่มอสโก ระหว่างวันที่ ๒๖ - ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ คณะทำงานว่าด้วยความร่วมมือด้านความมั่นคง จัดประชุมเป็นครั้งแรกที่กรุงมอสโก เมื่อ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ และครั้งที่ ๒ ที่กรุงเทพฯ เมื่อกุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

นายกรัฐมนตรีหารือทวิภาคีรัสเซีย ระหว่างการประชุม BRICS

วันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๐ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีพบหารือทวิภาคีกับ นายวลาดีมีร์ ปูติน ประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย ณ โรงแรม Conference Hall Hotel เมืองเซียงเหมิน สาธารณรัฐประชาชนจีน

นายกรัฐมนตรีได้ย้ำคำเชิญประธานาธิบดีเยือนไทยอย่างเป็นทางการในปีหน้า โดยผู้นำทั้งสองกล่าวยินดีที่การจัดกิจกรรมเพื่อฉลองครบรอบ ๑๒๐ ปี การสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูต ประสบความสำเร็จและได้รับความสนใจเป็นอย่างมากจากประชาชนของทั้งสองประเทศ ซึ่งนายกรัฐมนตรียังได้ย้ำถึงความสำคัญของความสัมพันธ์ระหว่างสองประเทศ โดยเฉพาะภายหลังจากการเยือนรัสเซียอย่างเป็นทางการ ซึ่งนายกรัฐมนตรีได้ติดตามผลการเยือนอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะประเด็นที่ทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องกันตั้งเป้าหมายมูลค่าการค้าให้เพิ่มขึ้นเป็น ๕ เท่า ภายใน ๕ ปี ซึ่งนายกรัฐมนตรีเห็นว่า การผลักดันความร่วมมือด้านการค้า การลงทุน สามารถดำเนินได้หลายทาง เช่น การสนับสนุนการลงทุน การเพิ่มการซื้อขายระหว่างกัน เป็นต้น

ทั้งสองฝ่ายยังได้จัดตั้งคณะทำงานไทย-รัสเซีย เพื่อพัฒนาความร่วมมือด้านการค้าและการลงทุนโครงการ EEC ซึ่งนายกรัฐมนตรีกล่าวเชิญภาคเอกชนรัสเซียเข้ามาลงทุนในไทย ในสาขาที่ฝ่ายรัสเซียมีความเชี่ยวชาญ

นอกจากนี้ ไทยหวังว่ารัสเซียจะพิจารณาจัดตั้งศูนย์ซ่อมบำรุงอากาศยานในประเทศไทย เพื่อกระชับความร่วมมือในด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีระหว่างกัน ทั้งในเชิงการทหารและเชิงพาณิชย์

การเข้าร่วมเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก (WTO) ของรัสเซีย

รัสเซียสมัครเข้าเป็นสมาชิก WTO ตั้งแต่ปี ๒๕๓๖ และได้เจรจาสองฝ่ายกับประเทศสมาชิกเดิมจำนวน ๕๗ ประเทศ รวมทั้งไทย โดยไทยและรัสเซียสามารถสรุปผลการเจรจาสองฝ่ายได้เมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๕๗ ต่อมา เมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๕ WTO ได้มีมติรับรัสเซียเข้าเป็นสมาชิกใหม่และรัสเซียได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๕ เป็นสมาชิกลำดับที่ ๑๔๖

การค้ากับไทย

ในปี ๒๕๖๒ ไทยและรัสเซียมีมูลค่าการค้ารวม ๓,๑๓๐.๒๕ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยไทยส่งออก ๙๕๘.๑๔ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และไทยนำเข้า ๒,๑๗๒.๑๑ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ซึ่งไทยขาดดุลการค้า ๑,๒๑๓.๙๗ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

สินค้าส่งออกของไทย ๕ อันดับแรก ได้แก่ ๑) รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ ๒) ผลิตภัณฑ์ยาง ๓) ผลไม้กระป๋องและแปรรูป ๔) เครื่องจักรกลและส่วนประกอบของเครื่อง ๕) เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ

สินค้านำเข้าจากรัสเซีย ๕ อันดับแรก ได้แก่ ๑) น้ำมันดิบ ๒) เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ ๓) ปุ๋ย และยากำจัดศัตรูพืชและสัตว์ ๔) ถ่านหิน และ ๕) สินแร่โลหะอื่น ๆ เศษโลหะและผลิตภัณฑ์

การลงทุน

จากสถิติการส่งเสริมการลงทุนของ BOI การลงทุนของรัสเซียในไทยระหว่างปี ๒๕๑๓ – ๒๕๕๘ มี ๑๘ โครงการ มีมูลค่า ๑,๗๑๗.๗๐ ล้านบาท ส่วนในปี ๒๕๕๘ (มกราคม – ธันวาคม) มีทั้งสิ้น ๕ โครงการ เงินลงทุนทั้งสิ้น ๘๗.๗๕ ล้านบาท ซึ่ง ๔ โครงการเป็นการลงทุนขนาดเล็ก กล่าวคือ เงินลงทุนแต่ละโครงการน้อยกว่า ๕๐ ล้านบาท และมีเพียงหนึ่งโครงการที่มีมูลค่าการลงทุนระหว่าง ๕๐ – ๙๙ ล้านบาท โดย ๕ โครงการนี้เป็นการลงทุนใหม่ทั้งสิ้น แบ่งออกเป็นกิจการด้านการเกษตร ๑ โครงการ มูลค่า ๕๗ ล้านบาท กิจการไฟฟ้าและผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ ๒ โครงการ มูลค่ารวม ๗.๘๕ ล้านบาท กิจการการเจริญในหินมีค่า ๑ โครงการ มูลค่า ๔.๙ ล้านบาท และกิจการบริการ ๑ โครงการ มูลค่า ๑๘ ล้านบาท นอกจากนี้ยังมีโครงการลงทุนของรัสเซียที่ไม่ผ่าน BOI จำนวนหนึ่ง ซึ่งมีโครงการที่น่าสนใจคือ การเปิดฟาร์มเลี้ยงปลาเตอร์เจียนและผลิตไข่ปลาเคียว ในนามของบริษัท ไทยสเตอร์เจียนฟาร์ม จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทร่วมทุนระหว่างไทยกับรัสเซีย ตั้งอยู่ที่อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มูลค่าการลงทุน ๖ ล้านบาท โดยบริษัทฯ ได้ใช้เทคโนโลยีของรัสเซียในการเลี้ยงปลาเตอร์เจียน และสามารถผลิตไข่ปลาเคียวได้ปีละประมาณ ๒ ตัน ซึ่งได้ส่งขายทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ เช่น สิงคโปร์ ฮองกง มาเก๊า เป็นต้น

การลงทุนของไทยในรัสเซียยังมีจำนวนน้อย บริษัทไทยที่ได้เข้าไปลงทุนในรัสเซีย ได้แก่ (๑) บริษัท Charoen Pokphand Foods Public Co.Ltd (CPF) ในธุรกิจอาหารสัตว์ และการเลี้ยงสุกร (๒) บริษัท Warehouse ในธุรกิจผลิตเครื่องสำอาง และ (๓) บริษัท Sutech Engineering ในธุรกิจผลิตน้ำตาลทรายขาวในเมือง Khabarovsk (คาบารอฟสค์) คาดว่า โรงงานจะเปิดดำเนินการประมาณกลางปี ๒๕๕๙

นอกจากนี้ การประชุม Eastern Economic Forum (EEF) จะเป็นอีกเวทีที่สำคัญที่ประเทศไทยควรเข้าร่วมและให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะในโอกาสที่ปี ๒๕๖๐ เป็นปีครบรอบ ๑๒๐ ปีความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างไทยและรัสเซีย ซึ่งไทยควรใช้โอกาสนี้ยกระดับความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจสู่การเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ (Strategic Partnership) ระหว่างไทยและรัสเซีย และใช้โอกาสดังกล่าวเพื่อพบปะภาคเอกชนและนักลงทุนของรัสเซีย เพื่อเชิญชวนรัสเซียให้มาลงทุนในไทยในกิจการเป้าหมายในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC) ในกิจการด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีขั้นสูงที่รัสเซียมีความเชี่ยวชาญ อาทิ เกษษภัณฑ์ การเกษตรขั้นสูง โทรคมนาคม โครงสร้างพื้นฐานและพลังงานทดแทน โดย EEC จะเป็นโครงการสำคัญที่พลิกโฉมหน้าประเทศไทยให้สามารถยกระดับการพัฒนาอย่างมากจากการพัฒนาอุตสาหกรรมและโครงการโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมให้ EEC กลายเป็นประตูสู่ภูมิภาคและสู่โลกอย่างมีประสิทธิภาพด้วยการเชื่อมโยงด้านคมนาคมทั้งทางอากาศ ทางเรือ ทางถนน และทางราง

นอกจากนี้ ไทยจะได้แสวงหาโอกาสในการดำเนินโครงการร่วมกับรัสเซียในเขตเศรษฐกิจพิเศษขั้นสูง (Advanced special economic zones) และท่าเรือปลอดอากรของวลาดิวอสต็อก (Free port) ในการพัฒนาความร่วมมือด้านโลจิสติกส์ระหว่างท่าเรือวลาดิวอสต็อกและท่าเรือแหลมฉบังอีกด้วย (นายวลาดีเมียร์ ปูติน ประธานาธิบดีรัสเซีย ลงนามกฎหมายการจัดตั้ง Free Port ในเมืองวลาดิวอสต็อก เมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ทำให้เมืองวลาดิวอสต็อกมีสถานะเป็นเมือง Free Port เป็นเวลา ๗๐ ปี หรือจนถึงปี พ.ศ. ๒๖๒๘) รวมทั้งจะเป็นโอกาสที่ดีที่ภาคเอกชนไทยจะได้เข้าไปร่วมรับฟังข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพ

ทางเศรษฐกิจของภูมิภาคตะวันออกไกลของรัสเซีย ทั้งในด้านการค้าและการลงทุนเพื่อส่งเสริมให้ผู้ประกอบการไทยและนักลงทุนเข้าไปมีกิจกรรมทางด้านการค้าการลงทุนในรัสเซียมากขึ้น เนื่องจากภูมิภาคนี้ของรัสเซียยังมีทรัพยากรธรรมชาติอีกมาก และจะเป็นประตูการค้าสำคัญของไทยที่จะเข้าไปเจาะตลาดรัสเซียในฝั่งตะวันออกได้มากขึ้น

แม้ในระยะที่ผ่านมา ภาคเอกชนไทยยังไม่ค่อยมีโอกาสได้เรียนรู้และเข้าไปทำการค้าและการลงทุนกับรัสเซียมากนัก เนื่องจากขาดข้อมูลและระยะทางที่ห่างไกล แต่รัสเซียกำลังก้าวเข้ามามีบทบาททางด้านเศรษฐกิจ และภาวะเศรษฐกิจของรัสเซียมีแนวโน้มปรับตัวในทิศทางที่ดีขึ้น จากนโยบายที่รัสเซียพยายามลดความเสี่ยงจากการพึ่งพารายได้หลักของประเทศจากภาคพลังงานและสินค้าโภคภัณฑ์ โดยหันมาเน้นส่งเสริมการผลิตสินค้าภายในประเทศแทนการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศ เพิ่มการลงทุนจากต่างชาติไปในทุกภูมิภาค โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคตะวันออกไกล และการเพิ่มประสิทธิภาพของระบบการธนาคารและสร้างความมั่นใจให้แก่นักลงทุน

อย่างไรก็ตาม รัสเซียเป็นประเทศที่ยังมีโอกาสและศักยภาพทางด้านการค้าการลงทุนสูง ด้วยขนาดพื้นที่ประเทศกว่า ๑๗ ล้านตารางกิโลเมตร ซึ่งถือว่าใหญ่ที่สุดในโลก (ใหญ่กว่าไทย ๓๔ เท่า) มีประชากร ๑๔๒ ล้านคน แต่ผู้ประกอบการไทยส่วนใหญ่ยังไม่พร้อมที่จะทำการค้าการลงทุนกับรัสเซีย เนื่องด้วยปัญหาอุปสรรคหลายด้านทั้งเรื่องภาษา ระยะทาง สภาพภูมิอากาศ รวมถึงกฎระเบียบต่าง ๆ แต่ในภูมิภาคตะวันออกไกลของรัสเซีย เป็นภูมิภาคที่ตั้งอยู่ใกล้เอเชีย มีท่าเรือถึง ๒๐ แห่ง ซึ่งเมื่อเวลาตีวอสต็อกเป็นเมืองท่าเรือที่สำคัญ และอยู่ในแผนการพัฒนาของรัสเซียที่จะผลักดันให้เป็นท่าเรือนานาชาติเชื่อมต่อกับภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ดังนั้น เพื่อให้เกิดการขยายตัวของการค้าการลงทุนระหว่างไทย-รัสเซีย ผู้ประกอบการไทยจะต้องศึกษาโอกาสในการค้าการลงทุนระหว่างไทย-รัสเซีย ผู้ประกอบการไทยจะต้องศึกษาโอกาสในการค้าการลงทุนกับรัสเซียในเชิงลึกมากขึ้น กระทรวงพาณิชย์และหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องจะต้องเร่งสร้างความรู้และความเข้าใจด้านตลาดให้กับผู้ประกอบการมากขึ้นเช่นกัน และโดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคการศึกษาที่ควรส่งเสริมให้มีการศึกษาภาษารัสเซียมากขึ้นเพื่อรองรับการทำการค้ากับรัสเซีย นอกจากนี้ รัฐบาลไทยเองก็ควรผลักดันให้มีการจัดงาน Economic Forum ประจำปีในลักษณะเดียวกันนี้ เพื่อประชาสัมพันธ์ EEC ให้เป็นที่รู้จักของภาคเอกชนและนักลงทุนต่างชาติมากขึ้น เพราะประโยชน์ที่ไทยจะได้รับนอกจากมูลค่าการค้าการลงทุนที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคตแล้ว การต่อยุ่บทบาทการเป็นผู้นำของกลุ่ม CLMVT ของไทยก็จะยิ่งชัดเจนมากยิ่งขึ้น ดังเช่นที่กระทรวงพาณิชย์ประสบความสำเร็จจากการจัดประชุม CLMVT Forum ๒๐๑๖ เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๕๙ ที่ผ่านมา (โดยนางสาวอนงค์นารถ มหาสวัสดิ์ นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการ กองยุทธศาสตร์การพัฒนาศามารถทางการแข่งขัน วารสาร สนค. ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๗๒ กรกฎาคม ๒๕๖๐)

การท่องเที่ยว

โดยในปี ๒๕๖๒ มีนักท่องเที่ยวชาวรัสเซียเดินทางมาเยือนไทยจำนวน ๑,๔๘๓,๔๕๓ คน ซึ่งมากเป็นอันดับ ๑ ของยุโรป

นอกจากนี้ ไทยและรัสเซียได้ลงนามความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านการท่องเที่ยว เมื่อปี ๒๕๔๕ และได้เริ่มมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๐ ปัจจุบัน การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้เปิดสำนักงานที่กรุงมอสโก เพื่อดูแลและส่งเสริมการท่องเที่ยวไทยในรัสเซียและกลุ่มประเทศเครือรัฐเอกราชจากเดิมที่ให้สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยที่กรุงสตอกโฮล์มดูแล

การศึกษา

ไทยและรัสเซียได้ริเริ่มความร่วมมือด้านการศึกษาระดับอุดมศึกษาระหว่างกันตั้งแต่ปี ๒๕๓๖ ปัจจุบัน สถาบันอุดมศึกษาไทยของรัฐและเอกชนจำนวน ๘ แห่ง ได้จัดทำความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้าน

การศึกษากับสถาบันอุดมศึกษาของรัสเซีย จำนวน ๑๐ ฉบับ ในกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกลุ่มสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ แต่มีกิจกรรมความร่วมมือเฉพาะกลุ่มสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

นอกจากนี้ มีสถาบันอุดมศึกษาไทย ๓ แห่งที่จัดการเรียนการสอนภาษารัสเซียและหรือรัสเซียศึกษา ได้แก่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รัฐบาลรัสเซียเริ่มให้ทุนแก่นักศึกษาไทยเพื่อไปศึกษาต่อระดับปริญญาตรี/โท ตั้งแต่ปี ๒๕๒๒ เฉลี่ยปีละ ๑๐-๑๕ ทุน ต่อมา ในปี ๒๕๔๗ ได้เพิ่มทุนสาขาแพทยศาสตร์อีก ๕ ทุน และในปี ๒๕๔๘/๒๕๔๙ รัฐบาลรัสเซียได้จัดสรรทุนการศึกษาให้แก่ไทย จำนวน ๒๕ ทุน แบ่งเป็นทุนการศึกษาระดับปริญญาตรี ๓ ทุน ปริญญาโท ๑๕ ทุน ปริญญาเอก ๓ ทุน ระดับเชี่ยวชาญ (การแพทย์ทั่วไป) ๒ ทุน และหลักสูตรระยะสั้นสำหรับวิชาชีพ ๒ ทุน

ความสัมพันธ์ด้านสังคมและวัฒนธรรม

ไทยกับรัสเซียมีความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านวัฒนธรรมระหว่างกัน ซึ่งลงนามเมื่อปี ๒๕๔๓ และต่อมาได้มีการจัดทำพิธีสารต่อท้ายความตกลงฯ ซึ่งระบุกิจกรรมความร่วมมือด้านวัฒนธรรมระหว่างกัน โดยพิธีสารต่อท้ายความตกลงฯ ฉบับล่าสุด ลงนามเมื่อเดือนกันยายน ๒๕๕๒ ระบุกิจกรรมสำหรับปี ๒๕๕๒ - ๒๕๕๔ อาทิ การจัดงานวันวัฒนธรรมรัสเซียในไทยในปี ๒๕๕๓ และงานวันวัฒนธรรมไทยในรัสเซียในปี ๒๕๕๔

● โครงการชำระเอกสารประวัติศาสตร์ไทย - รัสเซีย

- กระทรวงการต่างประเทศของทั้งสองฝ่ายได้ตกลงที่จะดำเนินโครงการแลกเปลี่ยนเอกสารจดหมายเหตุ (ทางการทูต) ระหว่างกัน ช่วงปี ค.ศ. ๑๙๑๗ - ๑๙๗๐ โดยฝ่ายรัสเซียยินยอมให้ฝ่ายไทยดำเนินการจัดพิมพ์หนังสือประมวลเอกสารจดหมายเหตุของกระทรวงการต่างประเทศสหพันธรัฐรัสเซียว่าด้วยความสัมพันธ์ระหว่างราชอาณาจักรไทยกับสหภาพโซเวียต ช่วงปี ค.ศ. ๑๙๔๑ - ๑๙๗๐ ไปก่อนเพื่อทูลเกล้าฯ ถวายสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (พระอิสริยยศในขณะนั้น) ในวโรกาสพระชนมายุครบ ๖๐ พรรษาในปี ๒๕๕๘ ขณะนี้ การจัดพิมพ์หนังสือดังกล่าวได้เสร็จเรียบร้อยแล้ว (ครอบคลุมช่วงปี ค.ศ. ๑๙๔๐ - ๑๙๗๐ เนื่องจากจากการสืบค้นของฝ่ายรัสเซีย ไม่ปรากฏว่า มีเอกสารช่วงปี ค.ศ. ๑๙๑๗ - ๑๙๓๙) และกระทรวงการต่างประเทศจะนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายจำนวน ๖๐ เล่มเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

- นอกจากนี้ เมื่อปลายปี ๒๕๕๗ ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงในหลักการที่จะขยายการแลกเปลี่ยนเอกสารดังกล่าวออกไปจนถึงปี ค.ศ. ๑๙๙๑ และฝ่ายรัสเซียได้เชิญฝ่ายไทยไปหารือในรายละเอียด ที่กรุงมอสโกในโอกาสแรก

ความร่วมมือทางวิชาการ

ไทยได้ส่งนักเรียนจำนวน ๒๖ คน ตามโครงการทุนการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น (ทุน One District One Scholarship-ODOS) ไปศึกษาต่อที่รัสเซียในสาขาต่าง ๆ ได้แก่ วิศวกรรมการบิน ป่าไม้ เคมีชีวภาพ ฟิสิกส์ และรัฐศาสตร์ ซึ่งรัฐบาลรัสเซียได้มอบทุนการศึกษาแก่นักเรียนไทยไปศึกษาในระดับปริญญาตรี โท และเอก ประมาณ ๓๐ ทุน ทุกปี

ความตกลงที่สำคัญกับประเทศไทย

ความตกลงที่สืบทอดมาจากสมัยสหภาพโซเวียต

- ความตกลงว่าด้วยการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูต การค้าและความสัมพันธ์ทางด้านกงสุลตามปกติ (ลงนามในปี ๒๔๘๔)

- ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางการค้า (ลงนามในปี ๒๕๑๓ และยังคงมีผลบังคับใช้จนถึงวันที่ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางการค้าฉบับใหม่เริ่มมีผลบังคับใช้)
- พิธีสารว่าด้วยการจัดตั้งคณะกรรมการร่วมทางการค้า (ลงนามในปี ๒๕๓๐)
- ข้อตกลงเกี่ยวกับการปรึกษาหารือทวิภาคีระหว่างกระทรวงการต่างประเทศ (ลงนามในปี ๒๕๓๑)

ความตกลงที่ลงนามภายหลังการก่อตั้งสหพันธรัฐรัสเซีย

- ความตกลงว่าด้วยการจัดตั้งคณะกรรมการร่วมทวิภาคี (ลงนามเมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๓๖)
- อนุสัญญาเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนและป้องกันการเลี่ยงรัษฎากรในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีเก็บจากเงินได้ (ลงนามเมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๔๒ มีผลบังคับใช้ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๒)
- ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางวัฒนธรรม (ลงนามเมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓)
- ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านการท่องเที่ยว (ลงนามเมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๕)
- ความตกลงว่าด้วยการยกเว้นการตรวจลงตราหนังสือเดินทางทูตและราชการ (ลงนามเมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๕)
- ความตกลงว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนต่างตอบแทน (ลงนามเมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๕)
- ความตกลงว่าด้วยข้อยุติการชำระหนี้ที่สหพันธรัฐรัสเซียคงค้างราชอาณาจักรไทย (ลงนามเมื่อวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๔๖)
- บันทึกความเข้าใจว่าด้วยการสนับสนุนด้านการส่งกำลังบำรุงทางทหาร (ลงนามเมื่อวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๔๖)
- ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านการศึกษา (ลงนามเมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๗)
- ความตกลงว่าด้วยการยกเว้นการตรวจลงตราหนังสือเดินทางธรรมดา (ลงนามเมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๔๘)
- แผนการหารือระหว่างกระทรวงการต่างประเทศ ฉบับปี พ.ศ. ๒๕๕๑-๒๕๕๔ (ลงนามเมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๑)
- แผนปฏิบัติการร่วมว่าด้วยการส่งเสริมความร่วมมือ ฉบับปี พ.ศ. ๒๕๕๓-๒๕๕๗ (ลงนามเมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ระหว่างการประชุม JC ไทย-รัสเซีย ครั้งที่ ๔ ที่กรุงเทพฯ)
- ข้อตกลงด้านปฏิบัติการเกี่ยวกับเอกสารระหว่างธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (EXIM BANK) กับธนาคาร Vneshtorgbank ของรัสเซีย (ลงนามเมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๒)
- ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือระหว่างสภาธุรกิจ (ลงนามเมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๒)

ความตกลงที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาจัดทำ

- ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือระหว่างกระทรวงยุติธรรม (อยู่ระหว่างการพิจารณาของฝ่ายรัสเซีย)
- บันทึกความเข้าใจระหว่างกระทรวงพลังงาน (อยู่ระหว่างการพิจารณาของฝ่ายไทย)
- ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านการปราบปรามยาเสพติด (อยู่ระหว่างการพิจารณาของฝ่ายรัสเซีย)
- ความตกลงทางการค้า (อยู่ระหว่างการพิจารณาของฝ่ายรัสเซีย)
- ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือในการสำรวจอวกาศ และการใช้อวกาศเพื่อวัตถุประสงค์ในทางสันติ (อยู่ระหว่างการพิจารณาของฝ่ายรัสเซีย)
- ความตกลงว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนต่างตอบแทน (อยู่ระหว่างรอการเจรจาต่อไป)
- สนธิสัญญาว่าด้วยความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องทางอาญา (อยู่ระหว่างการเจรจาต่อไป)
- สนธิสัญญาว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดน (อยู่ระหว่างการเจรจาต่อไป)
- โครงการความร่วมมือทางวิทยาศาสตร์และวิชาการ (อยู่ระหว่างการพิจารณาของฝ่ายไทย)
- พิธีสารว่าด้วยการแลกเปลี่ยนข้อมูลออนไลน์ที่ระบุพิกัดศุลกากรของสินค้า (อยู่ระหว่างการพิจารณาของฝ่ายไทย)
- บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการใช้พลังงานปรมาณูในทางสันติ (อยู่ระหว่างการพิจารณาของฝ่ายไทย)

ความตกลงที่ได้ข้อยุติแล้วแต่ยังไม่ได้ลงนาม

- ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือระหว่างสำนักงานอัยการสูงสุด

การเยือนที่สำคัญ

ฝ่ายไทย

ระดับพระราชวงศ์

๘ กรกฎาคม ๒๕๕๐

- สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร (พระอิสริยยศในขณะนั้น) เสด็จฯ แวะกรุงมอสโกเป็นเวลา ๕ ชั่วโมง ระหว่างที่ทรงปฏิบัติพระราชภารกิจส่วนพระองค์ด้านการบินที่กรุงสตอกโฮล์ม ระหว่างวันที่ ๑ มิถุนายน - ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๐

๒ - ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๐

- สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ (พระอิสริยยศในขณะนั้น) เสด็จฯ เยือนสหพันธรัฐรัสเซียอย่างเป็นทางการในฐานะผู้แทนพระองค์พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช (พระอิสริยยศในขณะนั้น) (State Visit)

๓-๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๔

- ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี (พระอิสริยยศในขณะนั้น) เสด็จฯ เยือนสหพันธรัฐรัสเซียอย่างเป็นทางการ เพื่อกระชับความสัมพันธ์ด้านวิทยาศาสตร์

๑๔-๒๐ กันยายน ๒๕๕๕

- ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี (พระอิสริยยศในขณะนั้น) เสด็จฯ เยือนสหพันธรัฐรัสเซีย เพื่อทรงเข้าร่วมการประชุม International Conference “Catalysis in Organic Synthesis” ที่กรุงมอสโก

นายกรัฐมนตรี / รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

๑๖ - ๑๘ ตุลาคม ๒๕๔๔

- พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี เดินทางไปเยือนรัสเซียอย่างเป็นทางการ

๑๕ ตุลาคม ๒๕๔๘

- พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี เดินทางไปเยือนรัสเซียอย่างเป็นทางการ

๒๕ - ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๘

- นายกันตธีร์ ศุภมงคล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ เดินทางไปเยือนรัสเซียอย่างเป็นทางการ

๑๖ - ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๘

- พลเอก ณะศักดิ์ ปุณณิศา รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ เดินทางไปเยือนรัสเซียอย่างเป็นทางการ

๑๗-๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๙

- พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีเดินทางเยือนสหพันธรัฐรัสเซียอย่างเป็นทางการ

๑๙-๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๙

- พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้เข้าร่วมการประชุมสุดยอดอาเซียน-รัสเซีย สมัยพิเศษ (ASEAN-Russia Commemorative) ตามคำเชิญของนายวลาดีมีร์ ปูติน ประธานาธิบดีรัสเซีย ณ เมือง โซซี สหพันธรัฐรัสเซีย ในวาระการเฉลิมฉลองครบ ๒๐ ปีความสัมพันธ์ระหว่างอาเซียนและรัสเซีย

ฝ่ายรัสเซีย

ประธานาธิบดี / นายกรัฐมนตรี / รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

- ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๖ - นายวลาดีมีร์ ปูติน (Mr. Vladimir Putin) ประธานาธิบดี พร้อมด้วย นางลูดมิลลา ปูตินา (Mrs. Lyudmila Putina) ภริยา เดินทางมาเยือน ประเทศไทยอย่างเป็นทางการ ในฐานะพระราชอาคันตุกะของ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ (พระอิสริยยศในขณะนั้น)
- ๑-๒ ธันวาคม ๒๕๕๗ - นายเซอร์เกย์ ลาฟรอฟ (Mr. Sergey Lavrov) รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงการต่างประเทศ เดินทางมาเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการ
- ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๒ - นายเซอร์เกย์ ลาฟรอฟ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ เดินทางมาเยือนประเทศไทย เพื่อเข้าร่วมการประชุมระหว่าง รัฐมนตรีต่างประเทศ อาเซียนกับรัฐมนตรีต่างประเทศของคู่เจรจา ณ จังหวัดภูเก็ต
- ๒๓-๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๒ - นายเซอร์เกย์ ลาฟรอฟ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ เดินทางมาเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการ
- ๗-๘ เมษายน ๒๕๕๘ - นายดิมิทรี เมดเวเดฟ นายกรัฐมนตรี เดินทางมาเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการ

ที่มาและปรับปรุงข้อมูลจาก :

www.mfa.go.th/main/en/information/๑๖๙๔/๒๕๗๗๕-RUSSIA.html

www.europetouch.in.th กรมยุโรป กระทรวงการต่างประเทศ

www.bangkokbank.com/BangkokBankThai/WebServices/Rates/Pages/FX_Rates.aspx

www.ops3.moc.go.th/menucomth/trade_sum/report.asp กระทรวงพาณิชย์

www.ipu.org/parline-e/reports/๒๒๖๔.htm

www.dtn.go.th/files/๖๐/europe/Russia_๒๕_๐๓๖๐.pdf กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

tourism2.tourism.go.th/home/details/๑๑/๒๒๑/๒๕๕๑๖ กรมการท่องเที่ยว

<http://thailand.mid.ru/th/>

<http://www.thaibizrussia.com/ru/thai-business-detail.php?cate=knowledges&id=๒๑๑๘๑>

Tradereport.moc.go.th/TradeThai.aspx (ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงาน

ปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร)

ความสัมพันธ์ด้านรัฐสภาไทย-สหพันธรัฐรัสเซีย

รัฐสภาไทยและรัฐสภาสหพันธรัฐรัสเซียมีความสัมพันธ์กันในระดับปกติ นอกจากนี้ รัฐสภาไทยยังมีการจัดตั้งกลุ่มมิตรภาพสมาชิกรัฐสภาไทย - รัสเซีย ขึ้นด้วย ทั้งนี้ รัฐสภาของทั้งสองประเทศมีการแลกเปลี่ยนการเยือนระหว่างกัน ดังนี้

ฝ่ายไทย

- ๒๘ กรกฎาคม- ๙ สิงหาคม ๒๕๒๗ - นายอุกฤษ มงคลนาวิน ประธานรัฐสภา พร้อมด้วยคณะ รวม ๘ คน เดินทางไปเยือนสหภาพโซเวียตอย่างเป็นทางการ
- ๖-๑๓ มีนาคม ๒๕๓๗ - นายถวิล ไพรสณฑ์ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง และคณะเดินทางไปเยือนสหพันธรัฐรัสเซีย และสาธารณรัฐยูเครน
- ๑๕-๒๐ ตุลาคม ๒๕๔๐ - นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง และคณะเดินทางไปเยือนสหพันธรัฐรัสเซีย
- ๑๑-๑๕ มกราคม ๒๕๔๕ - นายสมศักดิ์ ปรีศนันท์ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง และคณะ รวม ๑๖ คน เดินทางไปเยือนสหพันธรัฐรัสเซียอย่างเป็นทางการ
- ๕-๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ - นายเกียรติ บุญเจือ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติและประธานกลุ่มมิตรภาพสมาชิกรัฐสภาไทย-รัสเซีย และคณะ รวม ๘ คน เดินทางไปเยือนสหพันธรัฐรัสเซียอย่างเป็นทางการ
- ๖ - ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๕ - หม่อมหลวงปรียพรรณ ศรีธวัช สมาชิกวุฒิสภา ประธานกลุ่มมิตรภาพสมาชิกรัฐสภาไทย-รัสเซีย และคณะรวม ๙ คน เดินทางเยือนสหพันธรัฐรัสเซียอย่างเป็นทางการ
- ๓-๘ กรกฎาคม ๒๕๕๖ - หม่อมหลวงปรียพรรณ ศรีธวัช สมาชิกวุฒิสภา ประธานกลุ่มมิตรภาพสมาชิกรัฐสภาไทย-รัสเซีย และคณะรวม ๙ คน เดินทางเยือนสหพันธรัฐรัสเซียอย่างเป็นทางการ
- ๒๗ กันยายน - ๓ ตุลาคม ๒๕๖๐ - นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง นำคณะผู้แทนกลุ่มมิตรภาพสมาชิกรัฐสภาไทย-รัสเซีย เดินทางไปประชุมทวิภาคี ณ สหพันธรัฐรัสเซีย

ฝ่ายสหพันธรัฐรัสเซีย

- ๒๒-๒๘ ตุลาคม ๒๕๒๘ - นายอาร์คิล อูมูซาโควิตซ์ ซามิม็อฟ รองประธานคณะอภิมุขสูงสุดแห่งสหภาพโซเวียตและคณะเดินทางมาเยือนประเทศไทย ในฐานะแขกของรัฐสภาไทย
- ๑๔-๒๒ พฤษภาคม ๒๕๓๗ - นายวาเลนติน เอ. โควาลอฟ รองประธานสภาผู้แทนราษฎรแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย (สภาดุมมา) และคณะ รวม ๑๔ คน เดินทางมาเยือนประเทศไทย ในฐานะแขกของรัฐสภาไทย
- ๑๒-๑๓ กรกฎาคม ๒๕๓๙ - นาย Vassily N. Likhachev รองประธานสภาสหพันธรัฐรัสเซีย และคณะ รวม ๕ คน เดินทางมาเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการ
- ๒๒-๒๓ กรกฎาคม ๒๕๓๙ - นาง Svetlana Goriacheva รองประธานสภาผู้แทนราษฎรแห่ง

สหพันธรัฐรัสเซีย (สภาดูมา) และคณะ รวม ๓ คน เดินทางมาเยือนประเทศไทย

- ๒๗ มิถุนายน - ๑ กรกฎาคม ๒๕๔๒ - นาย Valery M. Kokov รองประธานสภาสหพันธรัฐรัสเซีย และคณะ รวม ๕ คน เดินทางมาเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการในฐานะแขกของวุฒิสภา
- ๗-๙ มกราคม ๒๕๔๖ - นาย Gennady N. Seleznev ประธานสภาผู้แทนราษฎรแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย (สภาดูมา) และคณะ รวม ๓๔ คน เดินทางมาเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการในฐานะแขกของรัฐสภาไทย
- ๕-๙ มีนาคม ๒๕๕๒ - นายวาเลอรี ยาเซฟ รองประธานสภาผู้แทนราษฎรแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย (สภาดูมา) และคณะ รวม ๗ คน เดินทางมาเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการในฐานะแขกของรัฐสภาไทย
- ๑๙ กันยายน ๒๕๕๔ - นายรุดดิก จี.อิสคูชิน หัวหน้าคณะผู้แทนถาวรแห่งสภาสหพันธรัฐรัสเซียประจำสมัชชารัฐสภาเอเชียและรองประธานคณะกรรมการว่าด้วยการตรวจสอบภาครัฐของสภาสหพันธรัฐ เดินทางมาเยือนประเทศไทยเพื่อกระชับความร่วมมือระหว่างสองประเทศ

นอกจากนี้ รัฐสภาไทยและรัฐสภาสหพันธรัฐรัสเซียยังมีความสัมพันธ์กันในระดับพหุภาคีในรูปการเป็นภาคีสมาชิกสหภาพรัฐสภา (Inter-Parliamentary Union: IPU) และการประชุมรัฐสภาภาคพื้นเอเชียและแปซิฟิก (Asia-Pacific Parliamentary Forum: APPF) ร่วมกัน ฉะนั้น การพบปะหารือของสมาชิกรัฐสภาของทั้งสองประเทศจะกระทำในโอกาสที่คณะผู้แทนรัฐสภาของทั้งสองประเทศเข้าร่วมการประชุมรัฐสภาระหว่างประเทศในองค์กรดังกล่าว ดังนี้

ฝ่ายไทย

- ๗-๑๑ กันยายน ๒๕๔๑ - นายมีชัย ฤชุพันธุ์ ประธานวุฒิสภา พร้อมคณะเดินทางเข้าร่วมการประชุมสหภาพรัฐสภา ครั้งที่ ๑๐๐ ณ สหพันธรัฐรัสเซีย
- ๒๑-๒๗ มกราคม ๒๕๕๐ - นายมีชัย ฤชุพันธุ์ ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พร้อมคณะเดินทางเข้าร่วมการประชุมประจำปีรัฐสภาภาคพื้นเอเชียและแปซิฟิก (APPF) ครั้งที่ ๑๕ ณ สหพันธรัฐรัสเซีย
- ๑๘-๒๓ กันยายน ๒๕๕๔ - นายไพโรจน์ ตันบรรจง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พร้อมคณะเดินทางเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการด้านเศรษฐกิจและการพัฒนาที่ยั่งยืนของสมัชชารัฐสภาเอเชีย ณ สหพันธรัฐรัสเซีย
- ๒๕-๓๑ มกราคม ๒๕๕๖ - รองศาสตราจารย์ หม่อมราชวงศ์วุฒิเลิศ เทวกุล พร้อมคณะเดินทางเข้าร่วมการประชุมประจำปีรัฐสภาภาคพื้นเอเชียและแปซิฟิก (APPF) ครั้งที่ ๑๘ ณ สหพันธรัฐรัสเซีย
- ๑๙ - ๒๐ เมษายน ๒๕๕๙ - ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พร้อมคณะ เดินทางเข้าร่วมประชุมประธานรัฐสภาของประเทศในภูมิภาคยูเรเชีย ครั้งที่ ๑ ณ สหพันธรัฐรัสเซีย
- ๑๔ - ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๐ - นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง และคณะ เดินทางไปเข้าร่วมประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภา ครั้งที่ ๑๓๗ ณ สหพันธรัฐรัสเซีย

- ๓-๖ ธันวาคม ๒๕๖๐ - พลตำรวจเอก พงศพัศ พงษ์เจริญ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และคณะ รวม ๔ คน เดินทางไปเข้าร่วมประชุมรัฐสภาระหว่างประเทศว่าด้วยการต่อต้านยาเสพติด (Parliamentarians against Drugs) ณ สหพันธรัฐรัสเซีย
- ๔ มิถุนายน ๒๕๖๑ - พลเอก ปรีชา จันทร์โอชา สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และคณะ รวม ๓ คน เข้าร่วมการประชุม International Forum on Parliamentarism Development ณ สหพันธรัฐรัสเซีย
- ๑๘-๒๓ กันยายน ๒๕๖๑ - นางพิไลพรรณ สมบัติศิริ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติและคณะ รวม ๓ คน เข้าร่วมการประชุม Eurasian Woman's Forum ครั้งที่ ๒ ณ สหพันธรัฐรัสเซีย

ฝ่ายรัสเซีย

- ๒๗ มีนาคม - ๑ เมษายน ๒๕๕๓ - นาย Rafael Baydavletov สมาชิกสภาสหพันธ์และรองประธานกรรมการกิจการสหพันธรัฐและนโยบายท้องถิ่น พร้อมคณะ จำนวน ๑๕ คน เดินทางเข้าร่วมการประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภาครั้งที่ ๑๒๒ ณ บางกอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์ โรงแรมเซ็นทารา แกรนด์ เซ็นทรัลเวิลด์ กรุงเทพมหานคร
- ๑๓-๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ - นายมิกอิล เอเมเลียโนฟ รองประธานคณะกรรมการคนที่หนึ่งว่าด้วยการสร้างชาติและการนิติบัญญัติแห่งสภาผู้แทนราษฎร สหพันธรัฐรัสเซีย และคณะรวม ๒ คน เดินทางเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการว่าด้วยสังคมและวัฒนธรรมของสมัชชารัฐสภา เอเชีย (APA) ณ กรุงเทพมหานคร
- ๒๕-๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๒ - คณะผู้แทนสหพันธรัฐรัสเซีย ในฐานะประเทศผู้สังเกตการณ์ เดินทางเข้าร่วมการประชุมใหญ่สมัชชารัฐสภาอาเซียน ครั้งที่ ๔๐ และเข้าหารือกับนายสมบัติ ศรีสุรินทร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในหัวข้อหุ้นส่วนความร่วมมือด้านแนวปฏิบัติที่ดีด้านกฎระเบียบ ในวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๒ ณ โรงแรมแชงกรี-ลา กรุงเทพฯ

รัฐสภาสหพันธรัฐรัสเซีย

ชื่อของสภา	รัฐสภาสหพันธ์ (Federal Assembly)
ระบบสภา	สองสภา (Bicameral)
สภาที่หนึ่ง	สภาผู้แทนราษฎร หรือ สภาดุม่า (State Duma)
จำนวนสมาชิกตามรัฐธรรมนูญ	๔๕๐ คน
จำนวนสมาชิกปัจจุบัน	๔๕๐ คน เป็นชาย ๓๗๙ คน เป็นหญิง ๗๑ คน (คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๗๘)
ระบบการเลือกตั้ง	เป็นการเลือกตั้งโดยตรง สมาชิกจำนวน ๔๕๐ คน มาจากการเลือกตั้งในระบบสัดส่วนแบบบัญชีรายชื่อโดยใช้เขตประเทศเป็นเขตเลือกตั้ง พรรคที่จะได้รับเลือกตั้งต้องได้รับคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗ ของคะแนนเสียงทั้งหมด
อายุของสภา	๕ ปี
การเลือกตั้งครั้งล่าสุด	๑๘ กันยายน ๒๕๕๙ (ค.ศ. ๒๐๑๖)
ประธานสภาผู้แทนราษฎร	H.E. Mr. Vyacheslav Volodin (เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๙)
(Chairman of the State Duma)	
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร	Ms. Tatiana Voronova (เมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๙)

ผลการเลือกตั้งครั้งล่าสุด

กลุ่มการเมือง	จำนวน (ที่นั่ง)
๑. พรรค United Russia	๓๔๓
๒. พรรคคอมมิวนิสต์ (KPRF)	๔๒
๓. พรรคเสรีประชาธิปไตย (LDPR)	๓๙
๔. พรรค A Just Russia	๒๓
๕. Rodina (Motherland)	๑
๖. Civic Platform	๑
๗. Independents	๑
รวม	๔๕๐

สภาที่สอง	สภาสหพันธ์ (Council of the Federation)
จำนวนสมาชิกตามรัฐธรรมนูญ	๑๗๐ คน
จำนวนสมาชิกปัจจุบัน	๑๗๐ คน เป็นชาย ๑๔๑ คน เป็นหญิง ๒๙ คน (คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๐๖)
ระบบการเลือกตั้ง	สมาชิกจำนวน ๑๗๐ คน มาจากการแต่งตั้ง จำนวน ๘๙ เขตการปกครอง แต่ละเขตมีผู้แทน ๒ คน ขึ้นอยู่กับเขตการเลือกตั้งที่ได้รับการแต่งตั้ง
อายุของสภา	ขึ้นอยู่กับเขตการเลือกตั้งที่ได้รับการแต่งตั้ง
ประธานสภาสหพันธ์	H.E. Ms. Valentina Matvienko (เมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๔)
(Chairperson of the Council of the Federation)	
เลขาธิการสภาสหพันธ์	Mr. Gennady Golov